

Gods zegen over leugens uit Godsvreze gedaan.

Exodus 23:1

“stelt uw hand niet bij den goddeloze, om een getuige tot geweld te zijn”

Hand. 4:19

Maar Petrus en Johannes, antwoordende, zeiden tot hen (de Joodse raad):

*Oordeelt gij, **of het recht is voor God**, ulieden méér te horen dan God.*

Studie

Voorvallen uit de Bijbel waarin we zien dat Gods wet niet misbruikt mag worden als wapen in handen van de goddelozen tegen de Godvrezende.

Voorvallen waarin we de leugen uit Godvrezende motieven gedaan, door God gezegend zien.

Deze studie is, indien overeenkomstig Gods Woord, erg nuttig tot vrijmoedigheid om met een goed geweten te liegen, in tijden van vervolging, bijv. om vervolgte Joden en/of gelovige broeders te beschermen.

*Dik Aangeenbrug jr.
2022*

Inhoud

1.0	Inleiding.....	4
2.	Vanuit twee geboden moet de gehele wet van God en de profeten die Gods Woord spraken, benaderd worden.	7
2.1	Het dilemma kunnen we dus met deze vraag als volgt samenvatten:	7
2.3	De gehele wet wordt in één woord vervuld.	8
2.4	Twee vaders, twee kampen.	9
3.	Voorbeeld 1. “De liegende vroedvrouwen”	9
4.	De overheid altijd Gods dienaar ?	10
4.1	Een overheid die onschuldigen vervolgd is per definitie niet door God bedoeld.	10
4.2	De altijd blijvende verantwoording van een Christen om te beproeven.	12
5.	Voorbeeld 2. “De Liegende Rachab”	13
6.	Voorbeeld 3. “David’s liegen tegen Achis”	13
7.	Voorbeeld 4. “David , de gezalfde “serie-leugenaar”	15
8.	Voorbeeld 5. “Davids misleidende listigheid om de raad van Achitofel ongedaan te krijgen d.m.v. Husai de Archiet.”	16
9.	Voorbeeld 6. “Een vrouw redde het leven van Davids spionnen door leugen”	19
10.	Voorbeeld 7. “ Ook Jezus voelde Zich niet altijd verplicht een vraag “open en eerlijk” te beantwoorden t.a.v. Goddelozen die leugenachtig voorwenden voor een “open en eerlijk gesprek” te gaan.....	20
11.	Als de letter der wet tegenover de barmhartigheid staat.	21
11.1	De letter der wet kent geen barmhartigheid ?	21
11.2	Jezus refereert aan de (op het eerste gezicht lijkende) wetsovertreding van David	22
11.3	De geschiedenis van David en de toonbroden waar Jezus naar verwijst.	23
11.4	De nood van de discipelen was niet zo hoog als bij David, en toch is David’s situatie het voorbeeld, dit vanwege het doel achter de letters van Gods geboden.	25
12.	Hoe zit dat met het gebod: “ Gij zult géén vals getuigenis spreken ? ”	26
12.1	Wie is mijn naaste? Het principe van “de naaste” boven “iedereen” liefhebben.	26
12.1.1	Onderscheiden/oordeel.	30
12.1.2	Liegen tegen de vijand is dus niet per definitie liefdeloosheid.	30
13.	De vijanden niet haten, een tegenstrijdigheid in de Bijbel?	31
13.1	Tegenstrijdigheid in Davids leven ?.....	34
13.2	Wie is hier hypocriet?	36
14.	De “naaste het zijne”, of “een ieder het zijne”?.....	37
14.1	Griekse wortels van het westerse denken: “een ieder het zijne”	37
14.1.1	“Jedem das seine”	41
14.2	De persoonlijk toevertrouwde waarheid van een “naaste” aan een “ieder” bekend maken?	42
14.3	Geen dienstknecht van mensen.....	42

15.	De rechtvaardige haat toch leugentaal ?	43
15.1	het liegen van Ananias en Saffira.....	44
16.	Conclusie. Een waarheidsvraag zonder God, om een handeling te kunnen doen tegen Zijn Woord in, en tegen Zijn volk, is geen echte vraag naar waarheid.....	45

Efeze 4:25

Daarom legt af de leugen, en spreekt de waarheid, een iegelijk met zijn naaste;

Het gebod “gij zult niet liegen” is een gebod welke in de context van mensen die elkaar oprecht liefhebben, een gebod is wat nooit enig persoonlijk gevaar kan opleveren... zelfs niet als je zelf gezondigd hebt en het eerlijk belijdt...

 Jacobus 5:16 Belijdt elkander de misdaden, en bidt voor elkander,

De enigste omstandigheid waarin het spreken van de waarheid een persoonlijk gevaar oplevert, is als de ander zelf onrechtvaardig is, en deze daarom met motieven die alle tegen Gods geboden ingaan de waarheid vragen.

 *Spreuken 12:20 Bedrog is in het hart dergenen, **die kwaad smeden**; maar degenen die vrede raden, hebben blijdschap.*

Moeten we de volbrenging van het kwaad bevorderen door aan de leugenachtige/bedrieglijke vraag naar waarheid gehoor te geven? Ook als dit onze onschuldige naaste ernstige schade berokkend?

Moeten we aan de onrechtvaardige die bedrieglijk naar waarheid vraagt om te kunnen vervolgen of te vermoorden, gehoor geven?

 1 Johannes 3:15 Een iegelijk, die zijn broeder haat, is een doodslager;

Of mogen we onze broeder die vervolgd wordt door leugen beschermen?

1.0 Inleiding

Is het geoorloofd om als Christen door middel van een leugen degene (zoals Joden en Christenen vanwege antisemitisme of geloof) te beschermen?

Er zijn vele Godvrezende leraren die beweren dat dit absoluut niet kan, in strijd is met Gods wil, vele gelovigen hebben hier geen helder zicht op, en kunnen in gewetensnood komen en bijv. een naaste die omwille van het geloof of zijn afkomst veiligheid zoekt, te verraden aan de overheid, bijv.:

Theoloog Wayne Grudem (1948 -) schrijft:

- ✓ Nergens in de Schrift is er een vers die een vorm van leugen expliciete goedkeurt, zelfs geen vers om onschuldig leven te beschermen. Er zijn tientallen uitspraken in de Schrift over leugens, en dezen veroordelen het altijd.¹

Johannes Calvijn (1509 – 1564) schrijft over de geschiedenis van Rachab:

- ✓ Wat de leugen betreft, moeten we toegeven dat hoewel het met een goed doel werd gedaan, het niet vrij van fouten was. Voor degenen die een zogenaamde plichtsgetrouwe leugen volhouden om volledig te verontschuldigen, overwegen niet voldoende hoe kostbaar de waarheid is in de ogen van God. Daarom, hoewel ons doel is om onze broeders te helpen... kan het nooit geoorloofd zijn om te liegen, want dat kan niet juist zijn, wat in strijd is met de natuur van God. En God is de waarheid.²

Augustinus (354-430) schrijft over deze passage,

- ✓ Daarom Rachab in Jericho aanraken, omdat ze vreemdelingen ontving, mannen van God, omdat ze zichzelf in gevaar bracht door hen te verbergen, omdat ze in hun God geloofde, zodat dat ze hen ijverig verborg waar ze kon, omdat ze hun de meest getrouwe raad gaf om langs een andere weg terug te keren, laat haar geprezen worden als een voorbeeld om na te volgen... Maar haar liegen is niet als een voorbeeld om te worden nagevolgd... hoewel God deze dingen gedenkwaardig heeft geëerd, het slechte stuk genadig over het hoofd gezien.³

De Bijbel veroordeelt liegen met duidelijke bewoordingen in vele teksten (bijv. Lev. 19:11/ Spr. 12:22/ Ef. 4:25). God zegent desalniettemin Rachab bijv. echter in het liegen tegen de Kanaänietische overheidsdienaren die de Hebreeuwse verspieters probeerden te vangen.

Hoewel ik pas na mijn persoonlijke studie (zoals hierna is te lezen) het paper⁴ van Wayne Grudem over dit onderwerp tegenkwam, (en waaruit hierboven is geciteerd) ga ik niet in op zijn stellingen, want ik zag dat hij andere “afslagen” neemt als ik.

De aanleiding voor deze studie was en is niet om een theologische reactie te geven op andersdenkende theologen, deze kwam ik pas tegen ná het maken van deze studie omdat ik toen (pas) op het idee kwam om te onderzoeken of ook er bekende theologen zijn die er anders over denken, ik begrijp nu nog meer dat de oorzaak van veel twijfel en gewetensnood over deze zaak van de noodleugen is (en is geweest, bijv. tijdens de 2^e WO bij het verbergen van Joden) omdat vele kerkelijken oude theologen (zoals Augustinus die Calvijn op zijn beurt weer adoorde, en de theologen/leraren die op hun beurt weer in Calvijns traditie willen staan) blijkbaar toch meer geraadpleegd zijn dan dat men zelf Gods Woord bestudeerd heeft.

¹ Wayne Grudem, “Why It Is Never Right To Lie?”

² John Calvin, Commentaries on the Book of Joshua, trans. by Henry Beveridge (reprint: Grand Rapids: Baker, 2005), 47. Wayne Grudem, “Why It Is Never Right To Lie?”

³ Augustine, Against Lying, 34 (p. 497). Wayne Grudem, “Why It Is Never Right To Lie?”

⁴ <http://www.waynegrudem.com/wp-content/uploads/2012/02/Grudem-Why-it-is-never-right-to-lie-article.pdf>

Maar omdat dit thema helderheid behoeft, zeker als er tijden van vervolging aanbreken, heb ik op mijn beurt onafhankelijk, (dus zonder voorkennis te hebben van leringen van andere theologen) geprobeerd om grondig de Bijbel te onderzoeken.

Niet zozeer op het feit of liegen wel geoorloofd is, dat staat als een paal boven water: **absoluut niet!**

Het is juist de duivel die de vader der leugens is...

Hierover zal het dus in de studie niet gaan, maar wel over de vraag naar waarheid gesteld door iemand met de geest van de satan, namelijk ten dienst van het verwoesten van mensenlevens..

📖 *Johannes 8:44 Gij zijt uit den vader den duivel, en wilt de begeerten uws vaders doen; die was een mensenmoorder van den beginne, en is in de waarheid niet staande gebleven; want geen waarheid is in hem. Wanneer hij de leugen spreekt, zo spreekt hij uit zijn eigen; want hij is een leugenaar, en de vader derzelve leugen.*

➤ **“Beproeft de geesten, of zij uit God zijn” (1 Joh. 4:1)**

De farizeeën, de theologen in de tijd van Jezus wisten ook heel goed wat “de waarheid” van Gods geboden was.. maar waren in dit alles heel zelfgericht... als **zij** maar goed zaten, en vanuit deze wortel ook hun leer: als de mensen maar de geboden hielden, en of iemand op Sabbat daardoor pijn bleef lijden, kreupel bleef, zijn ziekte bleef houden, of honger leed, het zou hun een zorg zijn, zelfs de tuinkruiden werden vertiend, maar hoe het met de weduwen ging, zou hun een zorg zijn.. (*Math. 23:23*)

Het is waar we hebben vaak als “oprecht zelf-respecterend Christen” onszelf er niet voor over om een ander te beschermen, we jagen dan liever de onschuldige in de armen van de vervolgers, mogelijk met marteling en de dood als gevolg, nog liever dan dat we zelf het risico nemen om de straf van God hierover over deze noodleugen te dragen, een noodleugen met als enige doel om de onschuldige weerloze vervolgte te beschermen...

De wortel van deze vreemde gedachte is een on-Bijbels Godsbeeld, geen liefde tot God en de naaste door het geloof in Christus in het hart gewerkt, waardoor God niet als Vader Die naar Zijn grote barmhartigheid ons heeft wedergeboren (*1 Petr. 1:3*) gekend en vertrouwd wordt, maar als rechter en daarom die eigengerechtigheid, zelfgerichtheid : “als ik maar goed zit”, de ander zoekt het maar uit..

Mijn antwoord op de vraag of een noodleugen (m.b.t. vervolging vanwege Christelijke geloof of Joodse afkomst) dan wel geoorloofd is dan ook :

Antw.: Ja, zolang we Zijn Naam niet verloochenen,

a) **Want het is beter te sterven dan Zijn Naam te verloochenen,**

📖 *Openbaring 2:13 Ik weet uw werken, en waar gij woont; namelijk daar de troon des satans is, en gij houdt Mijn Naam, en hebt Mijn geloof niet verloochend, ook in die dagen, in welke Antipas, Mijn getrouwe getuige was, welke gedood is bij ulieden, daar de satan woont.*

📖 *Openbaring 3:8 b en gij hebt Mijn woord bewaard, en hebt Mijn Naam niet verloochend.*

📖 *Openbaring 12:11 En zij hebben hem overwonnen door het bloed des Lams, en door het woord hunner getuigenis, en zij hebben hun leven niet liefgehad tot den dood toe.*

Mijn stelling is verder deze:

Het is juist op basis van Gods Woord een Christenplicht de vijand te misleiden in plaats van door “eerlijkheid”, een onschuldige, in de moorddadige handen van onrechtvaardige lieden te doen vallen, bijv. een Christen tijdens vervolging, of het bijv. het verbergen van Joden zoals in de 2e WO etc. gebeurde? Naar mijn overtuigen ja, het is een plicht!

Anders zijn we medeplichtig aan het lijden, of zelfs de dood van de ander.

Deze stelling kan helder gemotiveerd worden vanuit Gods Woord, wat ik hierbij hoopt te doen.

1.1 Nuttigheid van dit onderwerp.

Het onderwerp behandelt de vraag of de overheid, of iemand anders die over ons gesteld is, het recht van God verkregen heeft om eerlijkheid af te eisen van haar onderdaan met als enige doel om daardoor een onschuldige kwaad te kunnen doen, en of wij daarin de overheid mogen helpen door eerlijk te zijn, omdat Gods gebod van ons eerlijkheid eist.

Dit onderwerp is dus nuttig in tijden van verdrukking en vervolging, tot toerusting (voorkomen van een onnodig gewetensconflict voor al degene die God meer vrezen dan mensen, en dus in de aard der zaak geen “politiek correcte”, eigengerechtigde lafhartige of wettische geest hebben (*dus het eigen hachje voor de eeuwigheid willen redden door “netjes” aan de wet te houden ten koste van het leven de medemens*) om goed te doen aan mensen die verdrukt of vervolgd worden, in het bijzonder aan hen die in levensgevaar verkeren.

Immers een waarheidsvraag uit leugenachtige moorddadige motieven komt niet uit een hart wat naar waarheid vraagt, laat staan dat het de naaste liefheeft als zichzelf. Maar bij God gaat het als eerste om het hart, want daaruit komt alles voort..

God wil dat we de échte vraag naar waarheid oprecht beantwoorden..

- Ps. 15:2 “die **met zijn hart de waarheid spreekt**”
- Ps. 7:10 *Mijn schild is bij God, Die de oprechten **van hart** behoudt.*
- Ps. 36:10 *Strek Uw goedertierenheid uit over degenen, die U kennen, en Uw gerechtigheid over de oprechten **van hart**.*
- Ps. 64:10 *De rechtvaardige zal zich verblijden in den HEERE, en op Hem betrouwen; en alle oprechten **van hart** zullen zich beroemen.*
- Ps. 94:15 *Want het oordeel zal wederkeren tot de gerechtigheid; en alle oprechten **van hart** zullen hetzelfde navolgen.*
- Ps. 97:11 *Het licht is voor den rechtvaardige gezaaid, en vrolijkheid voor de oprechten **van hart**.*
- Spr. 11:20 *De verkeerden **van hart** zijn den HEERE een gruwel;*

Hiervandaan kunnen we weten of we naar Gods geboden leven (dat is soms iets anders als naar de letter van het gebod, bijv. : *Johannes 5:16 En daarom vervolgden de Joden Jezus, en zochten Hem te doden, omdat Hij deze dingen op den sabbat deed.*)

Want anderzijds bestaat het ook dat er **uiterlijk** naar de letter van het gebod niets op ons aan te merken is, hoewel we **met ons hart** schuldig staan aan overspel door een vrouw aan te zien om haar te begeren. (*Math. 5:28*) Zo kunnen we uiterlijk in overeenstemming naar de letter van de wet “gij zult geen vals getuigenis spreken” onderhouden, maar met ons hart schuldig staan aan medeplichtigheid aan moord door de onschuldige verraden te hebben.

- Ex. 23:1 *“stelt uw hand niet bij den goddeloze, om een getuige tot geweld te zijn”*
- 2 Tim. 3:4 **Verraders**, roekeloos, opgeblazen, meer liefhebbers der wellusten dan liefhebbers Gods;

2. Vanuit twee geboden moet de gehele wet van God en de profeten die Gods Woord spraken, benaderd worden.

We moeten ons denken richten op het hart van God Zelf, geopenbaard in Zijn Woord, en niet alleen naar de letters van Zijn geboden en dan deze via onze eigen door de wereld/Griekse filosofie gevormde “waarheidsvindings- denk-bril” zoeken te interpreteren.

Daarom is de vraag : Hoe ziet God Zelf Zijn geboden?

Vanuit welk oogpunt geeft Hij ze, wat is in het hart van God?

Hem als gelovige door Jezus Christus meer en meer te leren kennen, gebeurt door Zijn Woord én Geest

 1 Petrus 1: 22-23 *Hebbende dan uw zielen gereinigd in de gehoorzaamheid der waarheid, door den Geest, **tot ongeveinsde broederlijke liefde**, zo hebt elkander vuriglijk lief uit een rein hart; Gij, die wedergeboren zijt, niet uit vergankelijk, maar uit onvergankelijk zaad, door het levende en eeuwig blijvende Woord van God.*

Het eerste begin van de juiste benadering van Gods wet is Jezus samenvatting van de wet te overdenken , en vanuit Dat Licht de gehele wet te benaderen: “*God lief te hebben boven alles, en de naaste als onszelf*” ?

En dat aan deze twee geboden de ganse wet en de profeten hangt. (Math. 22:40)

 Lev. 19:18 *gij zult uw naaste liefhebben als uzelfen; Ik ben de HEERE!*

 Ex. 20:16 *Gij zult geen valse getuigenis spreken tegen uw naaste.*

Dit is de éniigste juiste benadering om Gods geboden te interpreteren en deze toe te passen in het dagelijks leven, we zien hieruit dat Gods geboden gegeven zijn vanuit Zijn vaderlijke liefde en zorg voor de mens:

 Ex. 34:6,7 *Als nu de HEERE voor zijn aangezicht voorbijging, zo riep Hij: HEERE, HEERE, God, barmhartig en genadig, lankmoedig en groot van weldadigheid en waarheid. Die de weldadigheid bewaart aan vele duizenden, Die de ongerechtigheid, en overtreding, en zonde vergeeft; Die den schuldige geenszins onschuldig houdt, bezoekende de ongerechtigheid der vadersen aan de kinderen, en aan de kindskinderen, in het derde en vierde lid.*

Op een andere plaats leert Jezus niet alleen vanuit Gods hart te denken, maar ook vanuit het denken van ons eigen hart, “hoe willen we zelf behandeld worden” Gods geboden te interpreteren:

 Matt. 7:12 ***Alle dingen dan, die gij wilt, dat u de mensen zouden doen, doet gij hun ook alzo; want dat is de wet en de profeten.***

Zou u graag willen dat mensen zouden liegen over u ten gunste van uw eigen veiligheid t.o.v. goddeloze vervolgers?

Het éniigste juiste antwoord van een oprechte gelovige moet dit zijn:

- ✓ Alleen zolang het niet betekend dat door u de Naam van God verloochend wordt en Gods wet overtreden wordt. Dus daardoor **niemand** benadeeld wordt.

2.1 Het dilemma kunnen we dus met deze vraag als volgt samenvatten:

Is Gods gebod “*niet liegen*” tegenover onrechtvaardige vervolgers, zelfs als ze over ons gesteld zijn (regering/regeringsbeambten), werkelijk van hogere waarde dan “*het liefhebben van onze naaste als onszelf*” ?

2.3 De gehele wet wordt in één woord vervuld.

Is het gebruik van een leugen, om aan een Goddeloze (overheid) te ontkomen, gerechtvaardigd als het dient tot welzijn van onze naaste die anders door deze overheid onrechtvaardig gevangen gezet of gedood zou worden?

Antw.: Wat zegt de Schrift?:

📖 Galaten 5:14 *Want de gehele wet wordt in een woord vervuld, namelijk in dit: Gij zult **uw naaste** liefhebben, **gelijk uzelf**.*

Voor mensen die hun eigen eerlijkheidsreputatie (eigengerechtigheid) belangrijker vinden dan het welzijn van hun naaste (het type: farizeeër) is dit een moeilijk thema, ook voor oprechte Christenen is dit een dilemma want die willen niet Gods geboden overtreden uit liefde en eerbied voor God.

Daarom is het wel van belang om niet alleen naar de letterlijkheid van Gods geboden, maar ook naar de ware **be-doel-ing** van Gods geboden te kijken, want het is een grote zonde als we door “*geen valse getuigenis spreken tegen onze naaste*” juist het hoofdgebod waar**ónder** al de geboden van God vallen, nl. die van het “*onze naaste liefhebben als onszelf*” (Lev. 19:18) overtreden.

Zo is er bijv. een gebod van God om de moordenaar te doden (Gen. 9:6), en een gebod om niet te doden (Ex. 20:30) toch is dat juist geen tegenstrijdigheid, want hoewel de letters tegen elkaar lijken te strijden, is de geest achter de motivering van beide teksten dezelfde, beide zijn tégen moord, de ene spreekt over de straf of moord, en de ander over het verbod erop, omdat de zonde zo ernstig en definitief is, is er ook een zware en definitieve straf.

God leert dus dat deze zonde bestraft moet worden. God eist dat de moordenaar de doodstraf moet krijgen, echter de westerse atheïst is het daar niet mee eens op basis van zijn eigen humaan-sociaal logische gronden.

Hoe men dat beargumenteerd zien we in het volgende citaat uit de verklaring van “Amnesty international” :

- ✓ “De doodstraf is een inbreuk op twee essentiële mensenrechten. In de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens is vastgelegd dat **iedereen recht op leven heeft** en het recht heeft op een leven vrij van marteling.” (behalve bij abortus..)
- ✓ “De doodstraf betekent een **schending van het recht op leven**. Het recht op leven is vastgelegd in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Bovendien is het **een vorm van marteling**. Het recht op een leven vrij van marteling is eveneens een mensenrecht.” (behalve bij abortus..)
- ✓ “De doodstraf heeft geen afschrikkend effect. Landen die de doodstraf toepassen beweren vaak dat die straf mensen ervan weerhoudt ernstige misdrijven te plegen. Onderzoeken spreken dit echter tegen.” ⁵

God is echter veel wijzer dan de mens (Jes. 55:8,9) en Hij eist de doodstraf bij moord, God spreekt tegen Noach in Zijn universele verklaring van **de plichten voor de hele mensheid**, ook geeft Hij daarvoor het argument na het woordje “want” :

📖 Gen. 9:6 *Wie des mensen bloed vergiet, zijn bloed zal door den mens vergoten worden; **want** God heeft den mens naar Zijn beeld gemaakt.*

Theologische tegenwerpingen als: dit is het oude testament, of uit primitieve tijden, verbleken bij Gods Eigen motivering: “**want** ..God heeft den mens naar Zijn beeld gemaakt” .

⁵ <https://www.amnesty.nl/wat-we-doen/themas/doodstraf>

De mens heeft niet het laatste Woord, maar God van Genesis tot Openbaringen, zie:

 Kol 1:16 Want **door Hem** zijn alle dingen geschapen,

2.4 Twee vaders, twee kampen.

We moeten dit begrijpen: dat er mensen zijn die de duivel volgen, en er mensen zijn die God als hun Vader hebben:

 Joh. 8:44 *Gij zijt uit den vader den duivel, en wilt **de begeerten uws vaders doen**; die was een **mensenmoorder** van den beginne, en is in de waarheid niet staande gebleven; want geen waarheid is in hem. Wanneer hij de leugen spreekt, zo spreekt hij uit zijn eigen; want hij is een leugenaar, en de vader derzelve leugen.*

Dus als een dienaar van de satan (iemand die niet oprecht Christus en Zijn Woord boven alles liefheeft) vraagt om “eerlijkheid”, met als doel om hierdoor in de gelegenheid te kunnen komen om een onschuldig mens kwaad aan te doen, dan moeten we beseffen dat de van ons gevraagde eerlijkheid: een leugenachtige vraag naar eerlijkheid is.., de eerlijkheid wordt niet gevraagd uit liefde en oprechtheid. En iemand die leugenachtig van ons eerlijkheid vraagt, die hoeft niet bediend te worden ten koste van het welzijn van onze naaste, zo’n iemand wendt hooguit de wet van God voor om de werken van de duivel te doen...

Als een dienaar van de vader der leugens om eerlijkheid vraagt, dan is het toch een leugen.

Exodus 23:1 zegt daarom ook heel duidelijk:

 “stelt uw hand niet bij den goddeloze, om een getuige tot geweld te zijn”

Deze tekst uit Gods wet is leidende motief van deze studie. En aan Christenen die geen acht willen slaan op Gods Woorden uit de Thora heb ik geen boodschap aan, zegt zelfs Paulus niet ?:

 2 Timótheüs 3:16
*Al de Schrift is van God ingegeven, en is nuttig
tot lering,
tot wederlegging,
tot verbetering,
tot onderwijzing,
die in de rechtvaardigheid is;*

3. Voorbeeld 1. “De liegende vroedvrouwen”

Een voorbeeld van het geen gehoor geven aan een leugenachtige en op moorddadige motieven gebaseerde vraag naar “eerlijkheid” vinden we in de vroedvrouwen Sifra en Pua tegenover de Goddeloze Egyptische overheid:

 Exodus 1:15-22 *Daarenboven sprak de koning van Egypte tot de vroedvrouwen der Hebreïnnen, welker ener naam Sifra, en de naam der andere Pua was;
En zeide: Wanneer gij de Hebreïnnen in het baren helpt, en ziet haar op de stoelen; is het een zoon, zo doodt hem; maar is het een dochter, zo laat haar leven!
Doch de vroedvrouwen vreesden God, **en deden niet, gelijk als de koning van Egypte tot haar gesproken had**, maar zij behielden de knechtjes in het leven.*

Toen riep de koning van Egypte de vroedvrouwen, en zeide tot haar: Waarom hebt gijlieden deze zaak gedaan, dat gij de knechtjes in het leven behouden hebt?

*En de vroedvrouwen zeiden tot Farao: **Omdat de Hebreïnnen niet zijn gelijk de Egyptische vrouwen; want zij zijn sterk; eer de vroedvrouw tot haar komt, zo hebben zij gebaard.** Daarom deed God aan de vroedvrouwen goed; en dat volk vermeerderde, en het werd zeer machtig. En het geschiedde, **dewijl de vroedvrouwen God vreesden**, zo bouwde Hij haar huizen. Toen gebod Farao aan al zijn volk, zeggende: Alle zonen, die geboren worden, zult gij in de rivier werpen, maar al de dochteren in het leven behouden.*

De Hebreeuwse vroedvrouwen moesten van Farao de pasgeboren Hebreeuwse jongetjes doden, op de vraag van Farao waarom ze dit niet deden, antwoorde zij met een leugen:

📖 *“Omdat de Hebreïnnen niet zijn gelijk de Egyptische vrouwen; want zij zijn sterk; eer de vroedvrouw tot haar komt, zo hebben zij gebaard”*

God zegende de vroedvrouwen daarop *“Daarom deed God aan de vroedvrouwen goed”*.

Farao besloot daarop de opdracht om de pasgeboren Hebreeuwse jongetjes te doden aan zijn dienaren te geven.

Hier zegent de God van Abraham, Izaäk en Jacob, deze handelwijze, om niet naar de Goddeloze overheid te luisteren, maar deze zo goed als mogelijk is te bedriegen, om het leven van de uitverkorenen te beschermen.

4. De overheid altijd Gods dienaressen ?

Paulus sprak eens over de overheid als dienaressen van God, die het zwaard niet tevergeefs draagt...,

📖 *Romeinen 13:1-4 Alle ziel zij den machten, over haar gesteld, onderworpen; want er is geen macht dan van God, en de machten, die er zijn, die zijn van God geordineerd. Alzo dat die zich tegen de macht stelt, de ordinantie van God wederstaat; en die ze wederstaan, zullen over zichzelf een oordeel halen. Want de oversten zijn niet tot een vreze den goeden werken, maar den kwaden. Wilt gij nu de macht niet vrezen, doe het goede, en gij zult lof van haar hebben; Want zij is Gods dienaressen, u ten goede. Maar indien gij kwaad doet, zo vrees; want zij draagt het zwaard niet tevergeefs; want zij is Gods dienaressen, een wreekster tot straf dengene, die kwaad doet.*

Dus wat is een overheid, die Gods dienaressen is, oftewel zoals Paulus zegt: *“ de machten, die er zijn, die zijn van God geordineerd.”*

Die heeft deze kenmerken volgens de beschrijving van Paulus:

1. niet tot een vreze den goeden werken, maar den kwaden
2. dat is als je goed doet dan krijg je lof van haar,

Zij, en alleen zij.. is Gods dienaressen zoals God bedoeld en ingesteld.

4.1 Een overheid die onschuldigen vervolgd is per definitie niet door God bedoeld.

We kunnen dus vaststellen dat regering/regeringsbeambten die mensen vervolgen alleen omdat ze Christenen zijn en daarom naar Gods Woord leven en getuigen, of een Jood vanwege zijn afkomst verdrukken, vervolgen, of zelfs in gevangenissen werpen of doden, per definitie niet beantwoorden aan het doel waarvoor God een burgerlijke overheid hebt ingesteld:

📖 *Rom. 13:3-4 Want de oversten zijn niet tot een vreze den goeden werken, maar den kwaden.
Wilt gij nu de macht niet vrezen, doe het goede, en gij zult lof van haar hebben;
Want zij is Gods dienaress, u ten goede.
Maar indien gij kwaad doet, zo vrees; want zij draagt het zwaard niet te vergeefs;
want zij is Gods dienaress, een wreekster tot straf dengene, die kwaad doet.*

Een overheid die in bepaalde acties niet beantwoordt aan Gods doel, is als gevolg daarvan in die betreffende actie niet te respecteren, omdat het niet Gods doel is om daarvoor overheid te zijn,

We zouden bij het respecteren van Goddeloosheid in een overheid, God erkennen dat Hij de overheid gaf als Gods dienaress “*ons ten kwade*” .. *tot een vreze den goeden werken*.. (Rom. 13:3) Dat is juist het tegengestelde van wat Paulus leerde.

Volgens de schotse hervormer John Knox (1514 – 1572) spreekt Rom. 13 over “*het ambt*” van de overheid, niet over de “*personen*” die het ambt bekleden. Ik ben het daarmee eens.

John Knox zei tegen Maria Koningin van Schotland

- ✓ “Het zwaard der Justitie komt van God, en het is den vorsten en heersers gegeven, tot een bepaald doel. Indien zij dit nu overtreden, door de onschuldigen te onderdrukken, dan zondigen zij tegen God. Anderen daarentegen zondigen niet, wanneer zij de handen van zulke onrechtvaardigen heersers breidelen, en zij daardoor beletten, dat onschuldig bloed vergoten wordt, hetwelk buiten dat gewisselijk zou plaats vinden.” ⁶

De Egyptische overheid, de Farao die Jozef kende, was duidelijk Gods dienaress:

📖 *Gen. 41:39-40 Daarna zeide Farao tot Jozef: Naardien dat God u dit alles heeft verkondigd, zo is er niemand zo verstandig en wijs, als gij. Gij zult over mijn huis zijn, en op uw bevel zal al mijn volk de hand kussen; alleen dezen troon zal ik groter zijn dan gij.*

De Farao die Jozef niet gekend had, was dat dus niet.

📖 *Ex. 1:8 Daarna stond een nieuwe koning op over Egypte, die Jozef niet gekend had;*

Sifra en Pua logen **uit Godsvreze** tegen de dienaren van deze overheid en werden gezegend door God.

Blijkbaar was de Romeinse overheid in de dagen van Jezus en Paulus over het algemeen tamelijk rechtvaardig, in vergelijking met de Joodse overheid.

Paulus beriep zich als Romeins staatsburger op de Keizer, en het waren de keizerlijke dienaren/soldaten die hem beschermde en veilig (tegen moordlustige Joden) naar Caesarea brachten, zo had deze overheid enige kenmerken van “*Gods dienaress*”, nl. “*niet tot een vreze den goeden werken, maar den kwaden*”, “

In het verlengde daarvan schrijft Paulus ook aan Titus:

📖 *Titus 3:1 Vermaan hen, dat zij aan de overheden en machten onderdanig zijn, dat zij hun gehoorzaam zijn, dat zij tot alle goed werk bereid zijn;*

De Joodse Raad echter bracht valse beschuldigingen tegen Jezus in, maar de weliswaar Romeinse rechter Pilatus sprak recht, hij vond geen schuld in de mens Jezus, maar handelde desalniettemin niet rechtvaardig, dit door lafhartigheid t.a.v. de onrechtvaardige eis van de leiders van het Joodse volk, en liet onder druk van hen, Hem kruisigen.

⁶ Pag. 148 Het leven en zalig sterven van Mr. Johannes Knox, uitgave Gebr. den Hertog

📖 *Matthéüs 27:24 Als nu Pilatus zag, dat hij niet vorderde, maar veel meer dat er oproer werd, nam hij water en wies de handen voor de schare, zeggende: Ik ben onschuldig aan het bloed dezes Rechtvaardigen; gijlieden moogt toezien.*

Ook in Paulus dagen stenigde de Joodse overheid de onschuldige Stefanus, en poogden later Paulus te veroordelen/vermoorden, maar de Romeinse rechters/vorsten Festus en Agrippa vonden echter geen schuld in Paulus. (*Hand. 25:25/26:32*)

Toch schijnt Paulus in Rome de marteldood gestorven te zijn, ook het Romeinse recht was niet rechtvaardig, wreed hebben de Romeinen met de Joden en Christenen omgegaan, alsook de Rooms Katholieke kerk, velen zijn vervolgd gemarteld en gedood, in deze situaties hebben we, indien van toepassing., het voorbeeld van de Hebreeuwse vroedvrouwen te volgen.

4.2 De altijd blijvende verantwoording van een Christen om te beproeven.

De Christen heeft altijd de plicht om te onderzoeken en te beproeven, want de ene keer kan een Goddeloze overheid aan haar Goddelijk doel beantwoorden, maar een ander moment kan zij verleid worden tot misbruik van haar positie worden om satans doelen te dienen:

📖 *1 Thess. 5:21 Beproeft alle dingen; behoudt het goede.*

📖 *1 Joh. 4:1 beproeft de geesten, of zij uit God zijn;*

Feit is dat gezag, of overheid, van God ingesteld is, en wij deze als zodanig hebben te eren:

📖 *1 Petrus 2:17b vreest God; eert den koning.*

Hoe het gezag verkregen wordt, of hoe het gebruikt wordt is de verantwoording van de betreffende personen. Tegen Pilatus zegt Christus :

📖 *Johannes 19:10-11 Pilatus dan zeide tot Hem: Spreekt Gij tot mij niet? Weet Gij niet, dat ik macht heb U te kruisigen, en macht heb U los te laten?*

Jezus antwoordde: Gij zoudt geen macht hebben tegen Mij, indien het u niet van boven gegeven ware; daarom die Mij aan u heeft overgeleverd, heeft groter zonde.

De macht die Pilatus bezat , en die hij tegen Christus gebruikte, was hem “van boven”, oftewel van God gegeven, zo ook het gezag wat de Farao kreeg die Jozef niet gekend had, maar de Hebreeuwse jongetjes trachtte te vermoorden....

Maar ook tegen de Joodse overheid die welliswaar hun gezag van God gekregen hadden, vanwege de ordinantie gedefinieerd in Rom. 13, zeiden de Apostelen:

📖 *Hand 5:29 Maar Petrus en de apostelen antwoordden, en zeiden: Men moet Gode meer gehoorzaam zijn, dan den mensen.*

Het is dus waar dat het gezag en de overheid zaken zijn die God ingesteld heeft, toch voldoet ze echter niet altijd aan de bedoeling van de door God bedoelde functie als “dienaressen”, waarover Paulus sprak, nl: “*niet tot een vreze den goeden werken, maar den kwaden*”, “*als je goed doet krijg je lof van haar*”

Bij afwezigheid van deze kenmerken kunnen we komen tot **de nood-zaak** om de overheid ongehoorzaam te zijn, maar dan alleen t.a.v. haar Goddeloze verlangens, daar Gods rechtvaardigheid zich dan niet verhoudt met het idee van “rechtvaardigheid” wat de Goddelozen hebben, daarom antwoorden Petrus en Johannes de Joodse overheid:

📖 *Hand. 4:19 Maar Petrus en Johannes, antwoordende, zeiden tot hen: **Oordeelt gij**, of het recht is voor God, **ulieden** meer te horen dan God.*

5. Voorbeeld 2. “De Liegende Rachab”

Rachab's Godsvreze in het liegen tegen de overheidsdienaren van de stad Jericho, om niet “een getuige tot geweld te zijn” ten gunste van de Goddeloze :

📖 Exodus 23:1 stelt uw hand niet bij den goddeloze, om een getuige tot geweld te zijn.

📖 Joz. 2:2-9 Zij dan gingen, en kwamen ten huize van een vrouw, een hoer, wier naam was Rachab, en zij sliepen daar. Toen werd den koning te Jericho geboodschapt, zeggende: Zie, in dezen nacht zijn hier mannen gekomen van de kinderen Israels, om dit land te doorzoeken. Daarom zond de koning van Jericho tot Rachab, zeggende: Breng de mannen uit, die tot u gekomen zijn, die te uwen huize gekomen zijn; want zij zijn gekomen, om het ganse land te doorzoeken. Maar die vrouw had die beide mannen genomen, en zij had hen verborgen; en zeide aldus:

Er zijn mannen tot mij gekomen, maar ik wist niet, van waar zij waren. En het geschiedde, als men de poort zou sluiten, als het duister was, dat die mannen uitgingen; ik weet niet, waarheen die mannen gegaan zijn; jaagt hen haastelijk na, want gij zult ze achterhalen.

Maar zij had hen op het dak doen klimmen, en zij had hen verstoken onder de vlasstoppelen, die van haar op het dak beschikt waren. Die mannen nu jaagden hen na op den weg van de Jordaan, tot aan de veren; en men sloot de poort toe, nadat zij uitgegaan waren, die hen najaagden. Eer zij nu sliepen, zo klom zij tot hen op, op het dak. En zij sprak tot die mannen: Ik weet, dat de HEERE u dit land gegeven heeft, en dat ulieder verschrikking op ons gevallen is, en dat al de inwoners dezes lands voor ulieder aangezicht gesmolten zijn.

Rachab een geloofsheld die met ere genoemd is in Hebr. 11, Rachab werd juist door haar liegen, niet tot de ongehoorzamen gerekend:

📖 Hebreëën 11:31 Door het geloof is Rachab, de hoer, niet omgekomen met de ongehoorzamen, als zij de verspieters met vrede had ontvangen.

Jacobus haalt Rachab aan ter voorbeeld vanwege haar geloofsdaden!

📖 Jacobus 2:24-25 Ziet gij dan nu, dat een mens uit de werken gerechtvaardigd wordt, en niet alleenlijk uit het geloof? En desgelijks ook Rachab, de hoer, is zij niet uit de werken gerechtvaardigd geweest, **als zij de gezonden heeft ontvangen, en door een anderen weg uitgelaten?**

Met die “andere weg” bedoeld Jacobus de situatie dat Rachab de verspieters verborg, de regering die hen achtervolgde met leugens misleide, en via het scharlaken koord liet ontsnappen.

Deze werken worden door Jacobus impliciet “rechtvaardige werken” genoemd, Paulus zegt daarom ook:

📖 Romeinen 3:31 Doen wij dan de wet te niet door het geloof? Dat zij verre; maar wij bevestigen de wet.

6. Voorbeeld 3. “David's liegen tegen Achis”

David, de gezalfde des HEEREN, vluchtte voor Saul nadat hij Goliath gedood had, David werd ontdekt.. en loog Achis voor door net te doen alsof hij een krankzinnige was .. en zo ontkwam David in de Schuilplaats de spelonk van Adulam.,

Later erkende David dat God deze leugen-list gezegend heeft, en looft God daarover in de psalmen

📖 1 Samuel 21:11t/m 22:4 Doch de knechten van Achis zeiden tot hem: Is deze niet David, de koning des lands? Zong men niet van dezen in de reien, zeggende: Saul heeft zijn duizenden verslagen, maar David zijn tienduizenden? En David leide deze woorden in zijn hart; **en hij was zeer bevreesd** voor het aangezicht van Achis, den koning van Gath. **Daarom veranderde hij zijn gelaat voor hun ogen, en hij maakte zichzelf gek onder hun handen; en hij bekrabbelde de deuren der poort, en hij liet zijn zever**

in zijn baard aflopen. Toen zeide Achis tot zijn knechten: Ziet, gij ziet, dat de man razende is, waarom hebt gij hem tot mij gebracht? Heb ik razenden gebrek, dat gij dezen gebracht hebt, om voor mij te razen? Zal deze in mijn huis komen? Toen ging David van daar, **en ontkwam** in de spelonk van Adullam. En zijn broeders hoorden het, en het ganse huis zijns vaders, en kwamen derwaarts tot hem af. **En tot hem vergaderde alle man, die benauwd was, en alle man, die een schuldeiser had, en alle man, wiens ziel bitterlijk bedroefd was, en hij werd tot overste over hen;** zodat bij hem waren omtrent vierhonderd mannen.

David gaf zich dus uit voor iemand die hij niet werkelijk was, hij beseft later terdege dat hij niet gered was door zijn eigen listigheid, maar dat God die misleiding/leugenachtigheid heeft laten gelukken..., dat hij zijn redding in werkelijkheid aan God te danken heeft.

Davids dankbaarheid voor deze verlossing middels leugen/misleiding, blijkt duidelijk uit deze psalm:

 *Psalm 34 Een psalm van David, als hij zijn gelaat veranderd had voor het aangezicht van Abimelech, die hem wegjoeg, dat hij doorging. Aleph. Ik zal den HEERE loven te aller tijd; Zijn lof zal geduriglijk in mijn mond zijn. Beth. Mijn ziel zal zich beroemen in den HEERE; de zachtmoedigen zullen het horen en verblijd zijn. Gimel. Maakt den HEERE met mij groot, en laat ons Zijn Naam samen verhogen. Daleth. Ik heb den HEERE gezocht, en Hij heeft mij geantwoord, en mij uit al mijn vrezén gered. He. Vau. Zij hebben op Hem gezien, ja, Hem als een waterstroom aangelopen; en hun aangezichten zijn niet schaamrood geworden. Zain. Deze ellendige riep, en de HEERE hoorde; en Hij verloste hem uit al zijn benauwdheden. Cheth. De Engel des HEEREN legerd Zich rondom degenen, die Hem vrezén, en rukt hen uit. Teth. Smaakt en ziet, dat de HEERE goed is; welgelukzalig is de man, die op Hem vertrouwt. Jod. Vreest den HEERE, gij Zijn heiligen! want die Hem vrezén, hebben geen gebrek. Caph. De jonge leeuwen lijden armoede, en hongeren; maar die den HEERE zoeken, hebben geen gebrek aan enig goed. Lamed. Komt, gij, kinderen! hoort naar mij! ik zal u des HEEREN vrese leren. Mem. Wie is de man, die lust heeft ten leven, die dagen liefheeft, om het goede te zien? Nun. Bewaar uw tong van het kwaad, en uw lippen van bedrog te spreken. Samech. **Wijk af van het kwaad, en doe het goede; zoek den vrede, en jaag dien na.** Ain. De ogen des HEEREN zijn op de rechtvaardigen, en Zijn oren tot hun geroep. Pe. Het aangezicht des HEEREN is tegen degenen, die kwaad doen, om hun gedachtenis van de aarde uit te roeien. Tsade. **Zij roepen, en de HEERE hoort, en Hij redt hen uit al hun benauwdheden.** Koph. De HEERE is nabij de gebrokenen van harte, en Hij behoudt de verslagenen van geest. Resch. **Vele zijn de tegenspoeden des rechtvaardigen; maar uit alle die redt hem de HEERE.** Schin. **Hij bewaart al zijn beenderen; niet een van die wordt gebroken.** Thau.*

De boosheid zal den goddeloze doden; en die den rechtvaardige haten, zullen schuldig verklaard worden.

*De HEERE verlost de ziel Zijner knechten; en allen, die op Hem betrouwen, **zullen niet schuldig verklaard worden**.....*

Psalm 34 wordt geciteerd in het Nieuwe testament:

 Ps. 34:20 Hij bewaart al zijn beenderen; niet een van die wordt gebroken.

Dit is precies het vers dat bij Jezus' sterven uit de Septuaginta-vertaling van de Hebreeuwse Bijbel wordt aangehaald, immers Hij is "DE Rechtvaardige" door wie we rechtvaardig verklaard worden, en niet schuldig (Ps. 34:22)

David is een type van Jezus Christus.

- *Johannes 19:36 Want deze dingen zijn geschied, opdat de Schrift vervuld worde: Geen been van Hem zal verbroken worden.*
- *Exodus 12:46 In een huis zal het gegeten worden; gij zult van het vlees niet buiten uit het huis dragen, en gij zult geen been daaraan breken.*
- *Ps. 34:22 De HEERE verlost de ziel Zijner knechten; en allen, die op Hem betrouwen, zullen niet schuldig verklaard worden.*

Ook **Psalm 56** schijnt over deze situatie n.a.v. Davids vluchten voor Saul te spreken, toen hij ontdekt werd door de vijandelijke Filistijnen :

 Een gouden kleinood van David, voor den opperzangmeester, op Jonath Elem Rechokim; als de Filistijnen hem gegrepen hadden te Gath. Wees mij genadig, o God! want de mens zoekt mij op te slokken; den gansen dag dringt mij de bestrijder. Mijn verspieders zoeken mij den gansen dag op te slokken; want ik heb veel bestrijders, o Allerhoogste! Ten dage, als ik zal vrezen, zal ik op U vertrouwen. In God zal ik Zijn woord prijzen; ik vertrouw op God, ik zal niet vrezen; wat zoude mij vlees doen? Den gansen dag verdraaien zij mijn woorden; al hun gedachten zijn tegen mij ten kwade. Zij rotten samen, zij versteken zich, zij passen op mijn hielen; als die op mijn ziel wachten. Zouden zij om hun ongerechtigheid vrijgaan? Stort de volken neder in toorn, o God! Gij hebt mijn omzwerven geteld; leg mijn tranen in uw fles; zijn zij niet in Uw register? Dan zullen mijn vijanden achterwaarts keren, ten dage als ik roepen zal; dit weet ik, dat God met mij is. In God zal ik het woord prijzen; in den HEERE zal ik het woord prijzen. Ik vertrouw op God, ik zal niet vrezen; wat zou mij de mens doen? O God! op mij zijn Uw geloften; ik zal U dankzeggingen vergelden; Want Gij hebt mijn ziel gered van den dood; ook niet mijn voeten van aanstoot, om voor Gods aangezicht te wandelen in het licht der levenden?

7. Voorbeeld 4. “David , de gezalfde “serie-leugenaar”

Later vluchtte David wederom van Saul naar Achis, Achis was echter nu overtuigd dat David met hem Saul als gezamenlijke vijand had, Achis gaf hem Ziklag.

David echter roeide “als dank” de Gesurieten, de Girzieten, en de Amelekieten (**in het noorden**) uit. Dit waren allen onderdanen van de Filistijnse Achis, David liet er geen één van die in leven met het doel: om des te beter tot Achis te kunnen liegen, zonder het risico te lopen verraden te worden.

Als Achis hem naar zijn actie’s vroeg, zei David ijskoud tegen Achis het tegenovergestelde: “ *in het zuiden van Juda de Jerahmeelieten, de Kenieten,*” dit was David’s gewoonte (de man naar Gods hart) al de dagen dat hij in het Filistijnse land woonde!:

 1 Sam. 27:6-12 Toen gaf Achis te dien dage Ziklag; daarom is Ziklag van de koningen van Juda geweest tot op dezen dag. Het getal nu der dagen, die David in het land der Filistijnen woonde, was een jaar en vier maanden. David nu toog op met zijn mannen, en zij overvielen de Gesurieten, en de Girzieten, en de Amalekieten (want deze zijn vanouds geweest de inwoners des lands), dat gij gaat naar Sur, en tot aan Egypteland. En David sloeg dat land, en liet noch man noch vrouw leven; ook nam hij de schapen en runderen, en de ezelen, en kemels, en klederen, en keerde weder en kwam tot Achis. Als Achis zeide: Waar zijt gijlieden heden ingevallen? zo zeide David: Tegen het zuiden van Juda, en tegen het zuiden der Jerahmeelieten, en tegen het zuiden der Kenieten. En David liet noch man noch vrouw leven, om te Gath te brengen, zeggende: Dat zij misschien van ons niet boodschappen, zeggende: Alzo heeft David gedaan! En alzo was zijn wijze al de dagen, die hij in der Filistijnen land gewoond heeft. En Achis geloofde David, zeggende: Hij heeft zich ten enenmaal stinkende gemaakt bij zijn volk, in Israel; daarom zal hij eeuwiglijk mij tot een knecht zijn.

Achis, de koning der Filistijnen, kreeg zelfs hoge achting voor David, maar de oversten van Achis wantrouwden hem:

 1 Samuel 29:6 Toen riep Achis, David, en zeide tot hem: Het is zo waarachtig als de HEERE leeft, dat gij oprecht zijt, en uw uitgang en uw ingang met mij in het leger is goed in mijn ogen; want ik heb geen kwaad bij u gevonden, van dien dag af, dat gij tot mij zijt gekomen, tot dezen dag toe; maar gij zijt niet aangenaam in de ogen der vorsten.

 1 Samuel 29:9 Achis nu antwoordde en zeide tot David: Ik weet het; voorwaar, gij zijt aangenaam in mijn ogen, als een engel Gods; maar de oversten der Filistijnen hebben gezegd: Laat hem met ons in dezen strijd niet optrekken.

Hoewel David 1 jaar en 4 maanden (1 Sam. 27:7) bijkans continu loog tegen Israëls vijand, de Goddeloze Achis, was zijn hart juist daardoor oprecht voor Gods oog, hoewel de volkstelling was een grote zonde, maar daarvan staat:

 2 Samuel 24:1 En de toorn des HEEREN voer voort te ontsteken tegen Israel; en Hij porde David aan tegen henlieden, zeggende: Ga, tel Israel en Juda.

Gods Woord beschrijft immers zélf dat David **vooral** en alleen in zonde gevallen is met de volkstelling en het overspel van Bathseba, de vrouw van Urija, het leven van de Bijbelheiligen en wat God getuigd van hen, is daarom een goede leidraad om tot de juiste interpretatie van de Wet/wil Gods te geraken.

 Ps. 119:22-24 Wentel van mij versmaadheid en verachting, **want ik heb Uw getuigenissen onderhouden**. Als zelfs de vorsten zittende tegen mij gesproken hebben, **heeft Uw knecht Uw inzettingen betracht**. Ook zijn Uw getuigenissen mijn vermaken, en mijn raadslieden.

 1 Koningen 15:5 **Omdat David gedaan had wat recht was in de ogen des HEEREN, en niet geweken was van alles, wat Hij hem geboden had, al de dagen zijns levens, dan alleen** in de zaak van Urija, den Hethiet.

 Handelingen 13:22 En dezen afgezet hebbende, verwekte Hij hun David tot een koning; denwelken Hij ook getuigenis gaf, en zeide: **Ik heb gevonden David, den zoon van Jesse; een man naar Mijn hart, die al Mijn wil zal doen**.

 2 Samuel 23:1 Voorts zijn dit de laatste woorden van David. David, de zoon van Isai zegt, en **de man, die hoog is opgericht, de gezalfde van Jakobs God, en liefelijk in psalmen van Israel**,

 Ps. 89:20 Ik heb David, Mijn knecht, gevonden;

 Ps. 78:70 En Hij verkoos Zijn knecht David, en nam hem van de schaapskooien; Van achter de zogende schapen deed Hij hem komen, om te weiden Jakob, Zijn volk, en Israel, Zijn erfenis. **Ook heeft hij hen geweid naar de oprechtheid zijns harten, en heeft hen geleid met een zeer verstandig beleid zijner handen**.

Al met de zalving van David (zijn naam betekend : “geliefde” zoals Jezus genoemd werd uit de Hemel na Zijn doop in de Jordaan: Deze is Mijn geliefde) leren we dat God niet naar het uiterlijk ziet, maar dat Hij het hart aanziet, we hebben geleerd dat Jezus dit leerde t.a.v. Zijn Discipelen en tégen de Farizeeën die het uiterlijke in het oog hielden, om van de mensen geprezen te worden...

 1 Samuel 16:7 Doch de HEERE zeide tot Samuel: Zie zijn gestalte niet aan, noch de hoogte zijner statuur, want Ik heb hem verworpen; want het is niet gelijk de mens ziet; **want de mens ziet aan, wat voor ogen is, maar de HEERE ziet het hart aan**.

8. Voorbeeld 5. “Davids misleidende listigheid om de raad van Achitofel ongedaan te krijgen d.m.v. Husai de Archiet.”

Bestudeer de geschiedenis van David, nadat zijn zoon Absalom het koningschap zich toegeëigend had:

 2 Samuel 15:23 En het ganse land weende met luider stem, als al het volk overging; ook ging de koning over de beek Kidron, en al het volk ging over, recht naar den weg der woestijn.

24 En ziet, Zadok was ook daar, en al de Levieten met hem, dragende de ark des verbonds van God, en zij zetten de ark Gods neder; en Abjathar klom op, totdat al het volk uit de stad geeindigd had over te gaan.

25 Toen zeide de koning tot Zadok: **Breng de ark Gods weder in de stad; indien ik genade zal vinden in des HEEREN ogen, zo zal Hij mij wederhalen, en zal ze mij laten zien, mitsgaders Zijn woning**.

26 Maar indien Hij also zal zeggen: Ik heb geen lust tot u; zie, hier ben ik, Hij doe mij, zo als het in Zijn ogen goed is.

27 Voorts zeide de koning tot den priester Zadok: Zijt gij niet een ziener? Keer weder in de stad met vrede; ook ulieder beide zonen, Ahimaaz, uw zoon, en Jonathan, Abjathars zoon, met u.

28 Zie, ik zal vertoeven in de vlakke velden der woestijn, **totdat er een woord van ulieden kome, dat men mij aanzegge.**

Hier in vers 28 lezen we de eerste strategische zet van David, hij stelde gelijk een spionage-verbinding met Zadok op, en dat in het hart waar de vijand zich ging zetelen: Jeruzalem

29 **Alzo** bracht Zadok, en Abjathar, de ark Gods weder te Jeruzalem, en zij bleven aldaar.

30 En David ging op door den opgang der olijven, opgaande en wenende, en het hoofd was hem bewonden; en hij zelf ging barrevoets; ook had al het volk, dat met hem was, een iegelijk zijn hoofd bedekt, en zij gingen op, opgaande en wenende.

31 Toen gaf men David te kennen, zeggende: Achitofel is onder degenen, die zich met Absalom hebben verbonden. Dies zeide David: **O, HEERE! maak toch Achitofels raad tot zotheid.**

Let wél: alle gezegende ingevingen tot listige tegenzetten/misleidingen t.a.v. zijn vijand kreeg David ná gebed van God:

32 En het geschiedde, als David tot op de hoogte kwam, **dat hij aldaar God aanbad; ziet, toen ontmoette hem Husai, de Archiet,** hebbende zijn rok gescheurd, en aarde op zijn hoofd.

33 En David zeide tot hem: Zo gij met mij voortgaat, zo zult gij mij tot een last zijn;

34 Maar zo gij weder in de stad gaat, en tot Absalom zegt: Uw knecht, ik zal des konings zijn; ik ben wel uws vaders knecht van te voren geweest, maar nu zal ik uw knecht zijn; **zo zoudt gij mij den raad van Achitofel te niet maken.**

35 En zijn niet Zadok en Abjathar, de priesters, aldaar met u? Zo zal het geschieden, dat gij alle ding, dat gij uit des konings huis zult horen, den priesteren, Zadok en Abjathar, zult te kennen geven.

36 Ziet, hun beide zonen zijn aldaar bij hen, Ahimaaz, Zadoks, en Jonathan, Abjathars zoon; zo zult gijlieden door hun hand tot mij zenden alle ding, dat gij zult horen.

37 Alzo kwam Husai, Davids vriend, in de stad; en Absalom kwam te Jeruzalem.

Na het gebed om Achitofels raad teniet te maken, kwam David **Husai** tegen, en gaf hem de opdracht om **zich te veinzen** de knecht van Absalom te worden, **met als doel** Achitofels raad teniet te doen, hij gaf tot gebruik voor deze opdracht Husai de informatie over het spionagenetwerk o.l.v. Zadok en Abjathar

2 Samuel 16:15 Absalom nu en al het volk, de mannen van Israël, kwamen te Jeruzalem, en Achitofel met hem.

16 En het geschiedde, als Husai, de Archiet, Davids vriend, tot Absalom kwam, dat Husai tot Absalom zeide: De koning leve, de koning leve!

17 Maar Absalom zeide tot Husai: Is dit uw weldadigheid aan uw vriend? Waarom zijt gij niet met uw vriend getogen?

18 En Husai zeide tot Absalom: **Neen, maar welken de HEERE verkiest, en al dit volk, en alle mannen van Israël, diens zal ik zijn, en bij hem zal ik blijven.**

19 En ten andere, wien zou ik dienen? Zou het niet zijn voor het aangezicht zijns zoons? Gelijk als ik voor het aangezicht uws vaders gediend heb, alzo zal ik voor uw aangezicht zijn.

Husai wend eerst voor dat hij Absalom als koning erkend “De koning leve, de koning leve” terwijl hij in zijn hart David als koning bedoelde of erkende, Absalom echter meende dat hij dit tegen hem zei, en dat was ook de bedoeling, en daarna op de vraag van Absalom waarom dat hij niet bij zijn vriend David was gebleven? maakt Husai listig gebruik van Absalom’s blinde hoogmoed: “Neen, maar welken de HEERE verkiest, en al dit volk, en alle mannen van Israël, diens zal ik zijn, en bij hem zal ik blijven” dit om Absalom te doen menen dat Husai erkende dat de Heere hem verkozen had, terwijl dat Husai gelijk na zijn “nee” dat hij niet bij David is gebleven zegt : “maar welken de HEERE verkiest, en al dit volk, en alle mannen van Israël, diens zal ik zijn, en bij hem zal ik blijven”

Husai geloofde in zijn hart dat de Heere David verkozen had; en daarover bedoelde *“diens zal ik zijn, en bij hem zal ik blijven”*

Maar in de ogen van Absalom leek het nu dat Husai hem volkomen toegewijd , want Husai gaf daarna ook op dat hij daarom tot geen andere keuze kon komen dan om voortaan Absalom trouw te zijn zoals hij eerst aan David was,

 2 Sam. 16: 19 En ten andere, wien zou ik dienen? Zou het niet zijn voor het aangezicht zijns zoons? Gelijk als ik voor het aangezicht uws vaders gediend heb, alzo zal ik voor uw aangezicht zijn.

Een enorme leugenachtige mis-leiding!

2 Samuel 16:23 En in die dagen was Achitofels raad, dien hij raadde, als of men naar Gods woord gevraagd had; alzo was alle raad van Achitofel, zo bij David als bij Absalom.

2 Samuel 17:1 Voorts zeide Achitofel tot Absalom: Laat mij nu twaalf duizend mannen uitlezen, dat ik mij opmake en David dezen nacht achterna jage.

2 Zo zal ik over hem komen, daar hij moede en slap van handen is, en zal hem verschrikken, en al het volk, dat met hem is, zal vluchten; dan zal ik den koning alleen slaan.

3 En ik zal al het volk tot u doen wederkeren; de man, dien gij zoekt, is gelijk het wederkeren van allen; zo zal al het volk in vrede zijn.

4 Dit woord nu was recht in Absaloms ogen, en in de ogen van alle oudsten Israels.

5 Doch Absalom zeide: Roep toch ook Husai, den Archiet, en laat ons horen, wat hij ook zegt.

Hier zien we de Heere aan het werk om Achitofels raad teniet te doen, Absalom wist dat naast Achitofel ook Husai (in de ogen van Absalom) ook een van Davids voormalige beste en wijste vrienden was, en als second opinion dus Husai die hij vertrouwde vanwege zijn misleidende belijdenis *“maar welken de HEERE verkiest, en al dit volk, en alle mannen van Israël, diens zal ik zijn, en bij hem zal ik blijven”* ook op raad vroeg, dit werd de oorzaak van Absalom's val, het spionagenetwerk wat David direct opgezet had ging daarmee ook in werking treden.

6 En als Husai tot Absalom inkwam, zo sprak Absalom tot hem, zeggende: Aldus heeft Achitofel gesproken; zullen wij zijn woord doen? Zo niet, spreek gij.

7 Toen zeide Husai tot Absalom: De raad, dien Achitofel op ditmaal geraden heeft, is niet goed.

8 Wijders zeide Husai: Gij kent uw vader en zijn mannen, dat zij helden zijn, dat zij bitter van gemoed zijn, als een beer, die van de jongen beroofd is in het veld; daartoe is uw vader een krijgsman, en zal niet vernachten met het volk.

9 Zie, nu heeft hij zich verstoken in een der holen, of in een der plaatsen. En het zal geschieden, als er in het eerst sommigen onder hen vallen, dat een ieder, die het zal horen, alsdan zal zeggen: Er is een slag geschied onder het volk, dat Absalom navolgt.

Hier turnt Husai de goede raad van Achitofel om, hij schets een situatie waarom dat deze raad deze ene keer niet goed gaat uitpakken, waardoor het voor Absalom een schijnbare goede raad van Achitofel wordt.. terwijl dat die van Husai zelf een betere raad lijkt, Husai “verkoopt” zijn raad immers met opzet als een betere raad:

10 Zo zou hij, die ook een dapper man is, wiens hart is als een leeuwenhart, te enen male smelten; want gans Israël weet, dat uw vader een held is, en het dappere mannen zijn, die met hem zijn.

11 Maar ik rade, dat in alle haast tot u verzameld worde gans Israël, van Dan tot Ber-seba toe, als zand, dat aan de zee is, in menigte; en dat uw persoon medega in den strijd.

12 Dan zullen wij tot hem komen, in een der plaatsen, waar hij gevonden wordt, en hem gemakkelijk overvallen, gelijk als de dauw op den aardbodem valt; en er zal van hem, en van al de mannen, die met hem zijn, ook niet een worden overgelaten.

13 En indien hij zich in een stad zal begeven, zo zal gans Israël koorden tot dezelve stad aandragen, en wij zullen ze tot in de beek nedertrekken, totdat ook niet een steentje aldaar gevonden worde.

*14 Toen zeide Absalom, en alle man van Israël: **De raad van Husai, den Archiet, is beter dan Achitofels raad.** Doch de HEERE had het geboden, om den goeden raad van Achitofel te vernietigen, opdat de HEERE het kwaad over Absalom bracht.*

We zien hier duidelijk Gods hand in, Hij maakt, gebruikt, en zegent de misleidingen tegen Goddelozen!

15 En Husai zeide tot Zadok en tot Abjathar, de priesters: Alzo en alzo heeft Achitofel Absalom en den oudsten van Israël geraden, maar alzo en alzo heb ik geraden.

16 Nu dan, zendt haastelijk henen, en boodschapt David, zeggende: Vernacht dezen nacht niet in de vlakke velden der woestijn, en ook ga spoedig over; opdat de koning niet verslonden worde, en al het volk, dat met hem is.

Husai geeft bevelen aan de leiders van het spionagenetwerk om David te informeren over de misleidingen en wat er gaat gebeuren.

17 Jonathan nu en Ahimaaz stonden bij de fontein Rogel; en een dienstmaagd ging henen en zeide het hun aan; en zij gingen henen en zeiden het den koning David aan; want zij mochten zich niet zien laten, dat zij in de stad kwamen.

18 Een jongen dan nog zag hen, en zeide het Absalom aan; doch die beiden gingen haastelijk, en kwamen in eens mans huis te Bahurim, dewelke een put had in zijn voorhof, en zij daalden daarin.

19 En de vrouw nam en spreidde een deksel over het opene van den put, en strooide gort daarop. Alzo werd de zaak niet bekend.

We zien hier dat de vijand ook zeer alert was.

Absalom had hoogstwaarschijnlijk ook spionnen aangesteld om de priesters en hun zonen te bewaken. Maar Jonathan nu en Ahimaaz die de spion hadden opgemerkt, haastten zich daarom naar het huis van een man in Bahurim. De Heere zorgde dat het een goed adres was, er was een droge put en slimme vrouw die ook van **hoe de vijand te misleiden** afwist, ze strooide gort over het deksel van de droge put waar de priesterzonen inzaten, zodat het leek dat die put lange tijd niet geopend was.

In het volgende hoofdstuk meer over deze vrouw:

9. Voorbeeld 6. “Een vrouw redde het leven van Davids spionnen door leugen”

 *2 Sam. 17: 20 Toen nu Absaloms knechten tot de vrouw in het huis kwamen, zeiden zij: Waar zijn Ahimaaz en Jonathan? En de vrouw zeide tot hen: **Zij zijn over dat waterriviertje gegaan. En toen zij hen gezocht en niet gevonden hadden, keerden zij weder naar Jeruzalem.***

Wederom vinden we hiermee een Bijbels voorbeeld van het goede gebruik van een NOOD-leugen, om mensen te redden, en de vijand van Gods Waarheid te misleiden:

21 En het geschiedde, nadat zij weggegaan waren, zo klommen zij uit den put, en gingen henen en boodschapten het den koning David; en zij zeiden tot David: Maakt ulieden op, en gaat haastelijk over het water, want alzo heeft Achitofel tegen ulieden geraden.

22 Toen maakte zich David op, en al het volk, dat met hem was; en zij gingen over de Jordaen. Aan het morgenlicht ontbrak er niet tot een toe, die niet over de Jordaen gegaan was.

23 Als nu Achitofel zag, dat zijn raad niet gedaan was, zadelde hij den ezel, en maakte zich op, en toog naar zijn huis in zijn stad, en gaf bevel aan zijn huis, en verhing zich. Alzo stierf hij, en werd begraven in zijns vaders graf.

24 David nu kwam te Mahanaim, en Absalom toog over de Jordaen, hij en alle mannen van Israël met hem.

Hierna werd Absalom en zijn leger verslagen.

10. Voorbeeld 7. “ Ook Jezus voelde Zich niet altijd verplicht een vraag “open en eerlijk” te beantwoorden t.a.v. Goddelozen die leugenachtig voorwenden voor een “open en eerlijk gesprek” te gaan.

- *Johannes 8:3 En de Schriftgeleerden en de Farizeeën brachten tot Hem een vrouw, in overspel gegrepen.*
4 *En haar gesteld hebbende in het midden, zeiden zij tot Hem: Meester, deze vrouw is op de daad zelve gegrepen, overspel begaande.*
5 *En Mozes heeft ons in de wet geboden, dat dezulken gestenigd zullen worden; **Gij dan, wat zegt Gij?***
6 *En dit zeiden zij, Hem verzoekende, opdat zij iets hadden, om Hem te beschuldigen. Maar Jezus, nederbukkende, schreef met den vinger in de aarde.*
7 ***En als zij Hem bleven vragen, richtte Hij Zich op,** en zeide tot hen: Die van ulieden zonder zonde is, werpe eerst den steen op haar.*
8 *En wederom nederbukkende, schreef Hij in de aarde.*
9 *Maar zij, dit horende, en van hun geweten overtuigd zijnde, gingen uit, de een na den andere, beginnende van de oudsten tot de laatsten; en Jezus werd alleen gelaten; en de vrouw in het midden staande.*
10 *En Jezus, Zich oprichtende, en niemand ziende dan de vrouw, zeide tot haar: Vrouw, waar zijn deze uw beschuldigers? Heeft u niemand veroordeeld?*
11 *En zij zeide: Niemand, Heere! En Jezus zeide tot haar: Zo veroordeel Ik u ook niet; ga heen, en zondig niet meer.*

We zien hier dat de religieuze mens met zelfrespect, ook al stelt hij de vraag uit listigheid, verwacht dat op een vraag altijd **een direct** en eerlijk/juist.. antwoord gaat komen, maar niet van Jezus:

- *Joh. 8: 7 **En als zij Hem bleven vragen, richtte Hij Zich op,** en zeide tot hen: Die van ulieden zonder zonde is, werpe eerst den steen op haar.*

Jezus ontweek hier handig de vraag die ze stelden, deze vraag: “Mozes heeft ons in de wet geboden een op heterdaad betrapte overspelige te stenigen, Gij dan, wat zegt Gij?”

Mozes zei dit in uitdrukkelijke bewoordingen (zie: Lev. 20:10, Deut. 22:23-24) en wat zegt u?
U zult toch niet van Mozes verschillen?

Deze religieuzen waren naar alle waarschijnlijkheid van het type wat zich eerst heel “integer en respectvol” voordoet, en heel “vriendelijk en oprecht” , mogelijk wat bedeesd vragen stelt, men bepleit een “open en eerlijk” gesprek, wat men “samen” tot een goed einde wil brengen, en als je daarin niet meegaat, steekt de “slang” zijn kop uit en gaat men slissend manipuleren en onder druk zetten.

Als Jezus naar waarheid geantwoord had dat hij niet met Mozes van mening verschild, maar dan zou het uitspreken van de doodstraf Hem in botsing hebben gebracht met de Romeinse regering die de bezettingsmacht van Israël was, die zich allerhoogste gezag en macht, en ook het alleenrecht op het leven en dood voorbehield.

Daarnaast zou Jezus op basis van Gods wetten via Mozes gegeven de vrouw ter dood veroordeeld hebben, terwijl Hij in Zijn 1^e komst niet kwam in de bediening van rechter., maar als verlosser, de Farizeeën wilde hem verleiden om de positie als rechter in te nemen en die als verlosser te verlaten, door van hem een uitspraak over deze kwestie te verwachten,

- *Lukas 15:2 En de Farizeeën en de Schriftgeleerden murmureerden, zeggende: Deze ontvangt de zondaars, en eet met hen.*

Hij kwam als verlosser juist om de doodstraf die deze vrouw verdiende op Zich te nemen, wat Hij heeft gedaan. (Rom. 7:3,4)

Maar anderzijds als hij een “niet veroordelend standpunt” t.a.v. de vrouw had ingenomen, dan zou dit een aanklacht zijn geweest voor het minachten van Gods wet.

Hij zou op grond hiervan voor het Sanhedrin zijn gebracht als een valse Messias/profeet, een dergelijke profeet zou volgens de wet van God aan Mozes gegeven ook gedood moeten worden (Deut. 13:1-5) Alleen de ware Messias/profeet zou immers de Wet bevestigen.

We zien dat ook Jezus zich tegenover de Goddelozen/kwaadaardigen die zich zogenaamd “*heel integer*” voordeden, Zich niet verplicht voelde om een dergelijke vraag direct en naar waarheid te antwoorden, voor ons studieonderwerp is dit het belangrijkste gegeven uit van deze kwestie.

Het laat zien dat ook Jezus zich tegenover deze kwaadaardigen (hoewel deze farizeeën zelf dachten in het rechte spoor te zitten) t.a.v. het antwoord naar waarheid op van hun vraag zich niets verplicht voelde t.a.v. hen, Jezus had veel hoger achting voor de mening van het hart van God De vader, dan voor het hart van deze goddeloze religieuze leiders.

Met andere woorden, is dit de les voor ons: de vraag naar een waar antwoord gesteld door kwaadaardigen/verkeerd-willende hoeft geen gewetensnood te veroorzaken, zelfs bij Jezus gebeurde dat niet, Jezus beantwoorde zelfs die vraag niet, maar ging in de aanval met een tegenvraag, nooit en te nimmer voelt Hij Zich verplicht een vraag met valse/kwade motieven naar waarheid (zoals de kwaadwillende “waarheid” zien) te antwoorden.

Het gebod “gij zult niet liegen” is immers een gebod die in context van mensen welke elkaar oprecht liefhebben een gebod is wat nooit enig persoonlijk gevaar kan opleveren...zelfs niet als je zelf gezondigd hebt en het eerlijk belijdt

En het elkaar liefhebben als onszelf is het doel van de wet.

 1 Timótheüs 1:5 Maar het (doel)-einde des gebods is liefde uit een rein hart, en uit een goed geweten, en uit een ongeveinsd geloof.

11. Als de letter der wet tegenover de barmhartigheid staat.

11.1 De letter der wet kent geen barmhartigheid ?

De wet Gods in 10 geboden op de stenen tafelen (Ex. 20) leert in het 4^e gebod volkomen rust houden op sabbat zelf:

 Exodus 20:8-11 Gedenkt den sabbatdag, dat gij dien heiligt. Zes dagen zult gij arbeiden en al uw werk doen; Maar de zevende dag is de sabbat des HEEREN uws Gods; dan zult gij geen werk doen, gij, noch uw zoon, noch uw dochter, noch uw dienstknecht, noch uw dienstmaagd, noch uw vee, noch uw vreemdeling, die in uw poorten is; Want in zes dagen heeft de HEERE den hemel en de aarde gemaakt, de zee en al wat daarin is, en Hij rustte ten zevenden dage; daarom zegende de HEERE den sabbatdag, en heiligde denzelve.

Maar de Farizeeën die de wet niet in de ware zin van Lev. 19:18/Math. 22:37-39 begrepen, hadden alleen oog voor de letter, niet voor de ware bedoeling van de wet, hadden geen oog voor het belangrijkste van de Wet, onder andere de barmhartigheid (Math 23:23-24) omdat barmhartigheid een van de hoogste doelen van de wet zijn want God is barmhartig (Ex. 34:6), zijn er dus hiervandaan gevallen die hogere prioriteit hebben, ook al gaat het tegen de letter van de wet in

 *Lukas 14:1-6 En het geschiedde, als Hij gekomen was in het huis van een der oversten der Farizeen, op den sabbat, om brood te eten, dat zij Hem waarnamen. En ziet, er was een zeker waterzuchtig mens voor Hem. En Jezus, antwoordende, zeide tot de wetgeleerden en Farizeen, en sprak: **Is het ook geoorloofd op den sabbat gezond te maken?** Maar zij zwegen stil. En Hij nam hem, en genas hem, en liet hem gaan. En Hij, hun antwoordende, zeide: **Wiens ezel of os van ulieden zal in een put vallen, en die hem niet terstond zal uittrekken op den dag des sabbats?** En zij konden Hem daarop niet weder antwoorden.*

Hier wordt door Jezus het Sabbats gebod (het 4^e gebod van de 10 geboden) echter niet ongedaan gemaakt, integendeel. **zo ook zijn er gevallen waarbij de plicht van barmhartigheid de plicht van het 9^e gebod “ geen vals getuigenis spreken” overstijgt**

De farizeeën beschuldigden niet alleen Jezus maar ook de discipelen van het overtreden van het sabbats-gebod (het 4^e gebod)

Maar welk antwoord en voorbeeld gaf Jezus hun?

 *Math 12:1-7 In dien tijd ging Jezus, op een sabbatdag, door het gezaaide, en Zijn discipelen hadden honger, en begonnen aren te plukken, en te eten. En de Farizeen, dat ziende, zeiden tot Hem: Zie, Uw discipelen doen, wat niet geoorloofd is te doen op den sabbat. Maar Hij zeide tot hen: **Hebt gij niet gelezen, wat David gedaan heeft, toen hem hongerde**, en hun, die met hem waren? Hoe hij gegaan is in het huis Gods, en de toonbroden gegeten heeft, die hem niet geoorloofd waren te eten, noch ook hun, die met hem waren, maar den priesteren alleen. Of hebt gij niet gelezen in de wet, dat de priesters den sabbat ontheiligen in den tempel, op de sabbatdagen, en nochtans onschuldig zijn? En Ik zeg u, dat Een, meerder dan de tempel, hier is. Doch zo gij geweten hadt, wat het zij: **Ik wil barmhartigheid en niet offerande, gij zoudt de onschuldigen ...niet veroordeeld hebben.***

11.2 Jezus refereert aan de (op het eerste gezicht lijkende) wetsovertreding van David

En Jezus zeide tot de Farizeeën , hebt gij niet gelezen van Rachab en David ?

 *Markus 2:25 En Hij zeide tot hen: Hebt gij nooit gelezen, wat David gedaan heeft, **als hij nood had,***

Jezus kende de geschiedenis van David, de man naar Gods hart heel goed, Hij zelf is, en wordt “*de zone Davids*” genoemd, en onder de Godvrezende en “Orthodoxe” Joden en Schriftgeleerden was David een grote autoriteit, en ook bij Jezus, en daarom verwijst hij naar een voorval in het leven van David waar God David nooit om bestraft heeft:

 *Markus 2:25 En Hij zeide tot hen: **Hebt gij nooit gelezen**, wat David gedaan heeft, als hij nood had, en hem hongerde, en dengenen, die met hem waren?*

 *Matthéüs 12: 3,4 Maar Hij zeide tot hen: **Hebt gij niet gelezen, wat David gedaan heeft**, toen hem hongerde, en hun, die met hem waren? **Hoe hij gegaan is** in het huis Gods, en de toonbroden gegeten heeft, die hem niet geoorloofd waren te eten*

Jezus verwijst hier naar een geschiedenis, met daarin de herinnering aan de omgang met de geboden Gods, van een Godvrezende hogepriester en de Godvrezende David die moest vluchten voor Saul beschreven in *1 Samuel 21:3-6* Dit n.a.v. de door de Farizeeën vermeende overtreding van de discipelen aan Gods gebod doordat ze op de Sabbat aren plukte.

In het westerse denken wordt echter maar heel weinig rekening gehouden met de interpretaties van Gods geboden door Godvrezende personen zoals deze in Gods Woord zelf al zijn beschreven, zelfs hun interpretaties worden geherinterpreteerd via buiten-Bijbelse culturele invloeden,

vaak op een hele elitaire hoogmoedige manier, vanuit de vooronderstelling dat de latere inzichten en interpretatie superieur zijn dan die van de betreffende Bijbelheiligen, dat “onze” cultuur veel “hoogstaander” is dan de wat naar ons idee “primitieve” cultuur zoals beschreven in de Bijbel, en vanuit deze vooronderstelling menen we daarbij ook te bevinden dat de Schriften van het Nieuwe Testament al een culturele ontwikkeling zou hebben doorgemaakt t.a.v. het oude, terwijl dat God Woord juist bedoeld is om Zijn eigen overtuiging met ons te communiceren, en juist **ons** oude denken te vernieuwen:

 Romeinen 12:2 *En wordt dezer wereld niet gelijkvormig; maar wordt veranderd door de vernieuwing uws gemoeds, **opdat** **gij moogt beproeven**, welke de goede, en welbehagelijke en volmaakte wil van God zij.*

Ja, het is waar; veel overtuigingen van Gods Woord staan soms haaks op de door onze eigen cultuur gevormde overtuigingen, maar daarvoor hebben wij uit genade van God dan ook Het Woord ontvangen om ons Zijn Wijsheid te onderwijzen, om ons te verlossen van onwetendheid en zonde. Maar het is de ijdele mens die in de poging om Gods Woord geloofwaardig te houden met als doel Gods Woord overtuigend te houden meent het Bijbelse onderwijs aan te moeten passen, vaak via onbewuste herinterpretatie middels redenaties waarin elementen van onze eigen culturele overtuigingen ingebracht worden zonder herinnering aan de interpretatie van Bijbelheiligen over Gods Woord.

Maar dit is hetzelfde als wat Uza deed, de ark aanraken om het tegen val te behoeden, vanuit de menselijke logica deed hij iets goeds, iets onschuldigs en loffelijks, maar niet niet in Gods oog.

 2 Samuel 6:6-7 *Als zij nu kwamen tot aan Nachons dorsvloer, zo strekte Uza zijn hand uit aan de ark Gods, en hield ze, want de runderen struikelden. Toen ontstak de toorn des HEEREN tegen Uza, en God sloeg hem aldaar, om deze onbedachtzaamheid; en hij stierf aldaar bij de ark Gods.*

Ook het vreemde vuur van Nadab en Abihu moeten een herinnering zijn om te beseffen dat we geen **aan de Schrift vreemde lering** in de uitleg van de Schrift moeten inbrengen, of op basis van enkele losse teksten iets dergelijks moeten concluderen en uitbrengen tegen de herinnering van de Bijbelheiligen in:

 Leviticus 10:1-2 *En de zonen van Aaron, Nadab en Abihu, namen een ieder zijn wierookvat, en deden vuur daarin, en leiden reukwerk daarop, en brachten vreemd vuur voor het aangezicht des HEEREN, **hetwelk hij hen niet geboden had**. Toen ging een vuur uit van het aangezicht des HEEREN, en verteerde hen; en zij stierven voor het aangezicht des HEEREN.*

11.3 De geschiedenis van David en de toonbroden waar Jezus naar verwijst.

David, die voor Saul vluchtte, vermoeid en hongerig, was naar de priester Achimelech gekomen; had alleen dit brood gevonden; had het hem gevraagd en had het in strijd met de "letter" van de wet gegeten, want Leviticus 24:9 spreekt over de bestemming van het oude toonbrood :

 Leviticus 24: 9 *En **het zal voor Aaron en zijn zonen zijn**, die dat in de heilige plaats zullen eten; want het is voor hem een heiligheid der heiligheden uit de vuurofferen des HEEREN, een eeuwige inzetting.*

Achimelech de priester, wilde David die hongerig was met zijn mannen, hoewel in strijd met de letter van de wet van Lev. 24:9 toch nog wel pas na het voldoen van één andere voorwaarde de toonbroden geven, nl. als ze die dag zich van geslachtsgemeenschap met hun vrouwen zich hadden onthouden, David antwoorde:

 1 Sam. 21: 4 *En de priester antwoordde David, en zeide: Er is geen gemeen brood onder mijn hand; maar er is heilig brood, wanneer zich de jongelingen slechts van de vrouwen onthouden hebben.*

Onthouding van echtelijke gemeenschap werd door Achimelech beschouwd als een noodzakelijke voorbereiding voor het gewone volk om van het voor hen niet bestemde heilige uit de tabernakel te eten, dit principe ontleende Achimelech de priester (op wie ook de plicht ruste om het volk te onderwijzen uit Gods wetten) aan de historie bij de Sinaï:

 Exodus 19:14 *Toen ging Mozes van den berg af tot het volk, en hij heiligde het volk; en zij wiesen hun klederen. En hij zeide tot het volk: Weest gereed tegen den derden dag, en nadert niet tot de vrouw.*

David antwoorde dat ze voldeden aan die voorwaarde en dat hun vaten heilig waren.

Daarbij kwam het feit dat het de tijd was dat er verse toonbroden op de tafel kwamen, wat betekende dat er toonbroden vrijkwamen, nieuwe waren er gebakken en klaar om de tafel gelegd te worden, de tafel zou compleet blijven, en de oude broden zouden dan voor de priesters zijn, zij alleen mochten daarvan eten.

Op dit punt pleitte David op barmhartigheid, nl. dat het brood dat vrij kwam, en exclusief en alleen voor de priesters was, alleen ditmaal aan hem en zijn mannen die in nood zaten en hongerig waren, gegeven zouden worden:

 1 Samuel 21:1 *Toen kwam David te Nob, tot den priester Achimelech; en Achimelech kwam bevende David tegemoet, en hij zeide tot hem: Waarom zijt gij alleen, en geen man met u?*

2 *En David zeide tot den priester Achimelech: De koning heeft mij een zaak bevolen, en zeide tot mij: Laat niemand iets van de zaak weten, om dewelke ik u gezonden heb, en die ik u geboden heb; den jongelingen nu heb ik de plaats van zulk een te kennen gegeven.*

3 *En nu wat is er onder uw hand? Geef mij vijf broden in mijn hand, of wat er gevonden wordt.*

4 *En de priester antwoordde David, en zeide: Er is geen gemeen brood onder mijn hand; **maar er is heilig brood**, wanneer zich de jongelingen slechts van de vrouwen onthouden hebben.*

5 *David nu antwoordde den priester, en zeide tot hem: Ja trouwens, de vrouwen zijn ons onthouden geweest gisteren en eergisteren, toen ik uitging, **en de vaten der jongelingen zijn heilig**; en het is enigerwijze gemeen brood, te meer dewijl heden ander in de vaten zal geheiligd worden.*

6 *Toen gaf de priester hem dat heilige brood, **dewijl er geen brood was dan de toonbroden**, die van voor het aangezicht des HEEREN weggenomen waren, dat men er warm brood leide, ten dage als dat weggenomen werd.*

Er was een noodsituatie, en er was geen ander brood voorhanden dan de net vrijgekomen toonbroden, dit was de reden dat de priester Achimelech de toonbroden aan David gaf, dus uit **barmhartigheid**, dit is niet in oppositie t.a.v. de rechtvaardigheid van God, want God zelf is barmhartig én rechtvaardig, zonder dat God in Zichzelf daardoor tegenstrijdig is, integendeel: God is volmaakt.

 Exodus 34:6 *Als nu de HEERE voor zijn aangezicht voorbijging, zo riep Hij: HEERE, HEERE, God, **barmhartig en genadig**, lankmoedig en groot van weldadigheid en waarheid. 7 Die de weldadigheid bewaart aan vele duizenden, Die de ongerechtigheid, en overtreding, en zonde vergeeft; **Die den schuldige geenszins onschuldig houdt**, bezoekende de ongerechtigheid der vaderen aan de kinderen, en aan de kindskinderen, in het derde en vierde lid.*

Toen de discipelen honger hadden en aren plukten, (Math. 12:1) deden ze dit ondanks dat het sabbat was, de dag waarin geen werk verricht mocht worden t.b.v. het dagelijks brood, bij de 10 geboden door Gods vinger in stenen tafelen zelf geschreven verboden:

 Exodus 20:9 *Zes dagen zult gij arbeiden en al uw werk doen;*

10 *Maar de zevende dag is de sabbat des HEEREN uws Gods; dan zult gij geen werk doen, gij, noch uw zoon, noch uw dochter, noch uw dienstknecht, noch uw dienstmaagd, noch uw vee, noch uw vreemdeling, die in uw poorten is;*

11 *Want in zes dagen heeft de HEERE den hemel en de aarde gemaakt, de zee en al wat daarin is, en Hij rustte ten zevenden dage; daarom zegende de HEERE den sabbatdag, en heiligde denzelven.*

De farizeeën die Gods wet hoog meenden te houden vielen daar dan ook over:

 Matthéüs 12:1 In dien tijd ging Jezus, op een sabbatdag, door het gezaaide, en Zijn discipelen hadden honger, en begonnen aren te plukken, en te eten. 2 En de Farizeeën, dat ziende, zeiden tot Hem: Zie, Uw discipelen doen, wat niet geoorloofd is te doen op den sabbat

Dit was de aanleiding waarin Jezus verwijst naar de historie van David en de toonbroden, in Davids geval, en in het geval van de discipelen gaat het om een overtreding van “de letter der wet Gods”.

11.4 De nood van de discipelen was niet zo hoog als bij David, en toch is David's situatie het voorbeeld, dit vanwege het doel achter de letters van Gods geboden.

Het is belangrijk dat we beseffen dat Jezus aan de situatie van David refereert om hun gedrag te rechtvaardigen, ondanks het feit dat de discipelen helemaal niet zo grote nood hadden als David indertijd:

- a) David had afscheid genomen van zijn dierbaarste vriend Jonathan en was **op de vlucht voor zijn leven** voor koning Saul, de discipelen waren niet op de vlucht vanwege levensgevaar. David en zijn mannen hadden 3 dagen geen eten gehad, de discipelen hadden waarschijnlijk de vorige dag nog gewoon gegeten, alleen al vanwege het feit dat het aren pukken op een doordeweekse dag, dus voordat de sabbat begon, geen probleem geweest zou zijn, Gods gebod laat juist ook zien dat er wettelijke ruimte voor was om aren te plukken:
 Deuteronomium 23:24 Wanneer gij gaan zult in uws naasten wijngaard, zo zult gij druiven eten naar uw lust, tot uw verzadiging; maar in uw vat zult gij niets doen. 25 Wanneer gij zult gaan in uws naasten staande koren, zo zult gij de aren met uw hand afplukken; maar de sikkel zult gij aan uws naasten staande koren niet bewegen.
- b) De discipelen hoefden niet voldaan te hebben aan de voorwaarde die Achimelech aan David en zijn mannen stelde, nl: 3 dagen geen gemeenschap met hun vrouwen gehad te hebben.

De reden is dus niet dat de discipelen een vergelijkbare nood als David hebben waardoor Jezus de situatie van David als voorbeeld nam om hun gedrag wat tegen de letter der wet inging te rechtvaardigen, maar de reden dat Jezus Davids' noodsituatie als voorbeeld nam is **vanwege de kern van het Goddelijke gebod wat de reden is van al de letters van Gods geboden.**

Want wat was de ware bedoeling achter het sabbats gebod?

 Deuteronomium 5:14 Maar de zevende dag is de sabbat des HEEREN, uws Gods; dan zult gij geen werk doen, gij, noch uw zoon, noch uw dochter, noch uw dienstknecht, noch uw dienstmaagd, noch uw os, noch uw ezel, noch enig van uw vee, noch de vreemdeling, die in uw poorten is; opdat uw dienstknecht, en uw dienstmaagd ruste, gelijk als gij.

God wil dus dat de na 6 dagen werken een dag rust nemen van ons werk, maar niet alleen onszelf dag geven, maar ook onze knechten en zelfs werkdieren die rust geven, dat het gebod streng is, is niet omdat God hart wil zijn, integendeel, anders zou Hij de mens niet ten gunste van de mens het sabbatsgebod geven, maar omdat de mens zich zo moeilijk in het goede laat disciplineren. De Farizeeën echter nemen aan de strengheid van het gebod een aanleiding om religieus te gaan denken, i.p.v. dat ze Gods liefdevolle bedoeling van God in Zijn gebod, en het opstandige hart van de mens daartegen te doorzien Jezus zei daarom ook tegen hen:

 *Matthéüs 12:7,8 Doch zo gij geweten hadt, wat het zij: Ik wil barmhartigheid en niet offerande, gij zoudt de onschuldigen niet veroordeeld hebben. **Want de Zoon des mensen is een Heere ook van den sabbat.***

Het gebod “*de naaste liefhebben als uzelf*” is na het gebod: “*God liefhebben boven alles*”, het belangrijkste en leidende gebod van Zijn wil: Lev. 19:18 “*gij zult uw naaste liefhebben als uzelf; Ik ben de HEERE!*”

Dit wordt aangehaald/geciteerd door Jezus in Mark. 12:30-31

Paulus vat op basis van Lev. 19:18 de juiste interpretatie van de wet ook zo samen, in Rom.13:10 “*De liefde doet den naaste geen kwaad. Zo is dan de liefde de vervulling der wet.*”

De Farizeeën echter gaven zich voor Gods geboden op de juiste wijze te kunnen interpreteren, maar dat deden ze los van het geheel, en deze hoofdsom, van de wet:

📖 *Matthéüs 23:23 Wee u, gij Schriftgeleerden en Farizeeën, gij geveinsden, want gij vertiend de munte, en de dille, en den komijn, en gij laat na het zwaarste der wet, namelijk het oordeel, en de barmhartigheid, en het geloof. Deze dingen moest men doen, en de andere niet nalaten.*

Zo “nalatende het zwaarste van de wet” komt de mens tot een verkeerde interpretatie van één van de 10 geboden:

📖 *Matthéüs 12:1 In dien tijd ging Jezus, op een sabbatdag, door het gezaaide, en Zijn discipelen hadden honger, en begonnen aren te plukken, en te eten. 2 En de Farizeeën, dat ziende, zeiden tot Hem: Zie, Uw discipelen doen, wat niet geoorloofd is te doen op den sabbat. 3 Maar Hij zeide tot hen: **Hebt gij niet gelezen, wat David gedaan heeft**, toen hem hongerde, en hun, die met hem waren? 4 **Hoe hij gegaan is** in het huis Gods, en de toonbroden gegeten heeft, die hem niet geoorloofd waren te eten, noch ook hun, die met hem waren, maar den priesteren alleen. 5 Of hebt gij niet gelezen in de wet, dat de priesters den sabbat ontheiligen in den tempel, op de sabbatdagen, en nochtans onschuldig zijn? 6 En Ik zeg u, dat Een, meerder dan de tempel, hier is. 7 Doch zo gij geweten hadt, wat het zij: Ik wil barmhartigheid en niet offerande, gij zoudt de onschuldigen niet veroordeeld hebben. 8 Want de Zoon des mensen is een Heere ook van den sabbat. 9 En van daar voortgaande, kwam Hij in hun synagoge.*

We weten vanuit Psalm 119 dat David Gods geboden zeer liefhad en deze met geestelijke honger bestudeerde, we weten ook dat Davids Grote Zoon, Jezus Christus, God Die mens werd, geen tittel nog jota van Gods geboden wenste af te doen, in een discussie met de Farizeeën en Schriftgeleerden haalde Jezus de geschiedenis van David die van de toonbroden nam, positief aan. (Math.12:4)

Zo mogen we n.a.v. het voorbeeld van Jezus ook refereren aan de noodleugens en misleidingen, in het kader dat barmhartigheid zwaarder weegt dan offerande, omdat God van ons een offer van onbarmhartigheid lijkt te vragen via de letter van de wet.

📖 *Romeinen 13:10 De liefde doet den naaste geen kwaad. Zo is dan **de liefde de vervulling der wet**.*

📖 *1 Timótheüs 1:5 Maar het einde des gebods **is liefde** uit een rein hart, en uit een goed geweten, en uit een ongeveinsd geloof.*

(Telos= doel, of doeleinde, in de SV vertaald met “einde”)

12.Hoe zit dat met het gebod: “ Gij zult géén vals getuigenis spreken ? ”

12.1 Wie is mijn naaste? Het principe van “*de naaste*” boven “*iedereen*” liefhebben.

Het 9e gebod van de stenen tafelen der wet door Gods vinger zelf geschreven luidt: Gij zult geen vals getuigenis spreken...tegen wie niet?

Antw.: niet tegen mijn naaste..

 Exodus 20:16 *Gij zult geen valse getuigenis spreken **tegen uw naaste.***

 Leviticus 19:18 *maar gij zult **uw naaste liefhebben** als uzelf; Ik ben de HEERE!*

Wie is mijn naaste, is iedereen mijn naaste?

Antwoord: **In principe kan iedereen onze naaste zijn, maar onze naaste is nooit iedereen tegelijk...**

De wet van God gebied eenvoudigweg niet gij zult **iedereen** liefhebben, maar: gij zult uw naaste liefhebben.

Ook niet: gij uw naaste liefhebben zoals u de ander liefhebt, maar: gij zult uw naaste liefhebben als uzelf.

Indien er had gestaan gij zult ieder mens liefhebben, dan was David in conflict met dat gebod gekomen:

 Psalm 139:21,22 *Zou ik niet haten, HEERE! die U haten? en verdriet hebben in degenen, die tegen U opstaan? Ik haat hen met volkomen haat, tot vijanden zijn zij mij.*

Let wel: David is hier niet in conflict met de woorden van Jezus:

 Matthéüs 5:44 *Maar Ik zeg u: Hebt uw vijanden lief; zegent ze, die u vervloeken; doet wel degenen, die u haten; en bidt voor degenen, die u geweld doen, en die u vervolgen;*

Want juist David deed ook wel degene die hem haatte, denk aan Saul.. David heeft het niet over zijn persoonlijke vijanden maar over degenen die God haten.

Bedenkt dat als het zo is dat als ieder mens mijn naaste is, waarom de Thora dan niet eenvoudig zegt dat ik tegen geen enkel mens, tegen niemand niet en nooit mag liegen?

Nogmaals: **“In principe kan iedereen onze naaste zijn, maar onze naaste is nooit iedereen tegelijk...”**

Het zijn degene die ons het meest nabij zijn, het spreekt van een orde, om te beginnen onze eigen vrouw en kinderen, en ieder die op ons pad komt,

Anders gezegd: we mogen niet ten koste van ons gezin een onbekend gezin aan de andere kant van de wereld onderhouden, daarom de keus voor “uw naaste liefhebben” voor iedereen tegelijk liefhebben, het wakkert het besef van prioriteiten stellen aan, juist ten gunste van ónze naaste..

Inderdaad, 5 duidelijke voorbeelden van door God gezegende leugens spreken over toegestane gevallen van het gebruik van een leugen waarin de naaste boven een mens met Goddeloze bedoelingen gaat.

Daarom zegt het gebod ook niet dat ik nooit mag liegen, maar tegen mijn naaste zal ik niet liegen, en ook niet: gij zult iedereen liefhebben, maar gij zult uw naaste liefhebben.

De Thora zegt “ *Gij zult geen vals getuigenis spreken.. tegen ..uw naaste...*” (Ex. 20:16)

en ook Paulus zegt: “ *spreekt de waarheid een iegelijk tegen zijn ..naaste..*” (Ef. 4:25)

De naaste dus..

Het woord “naaste” kan elk mens betreffen, maar onze naaste is niet iedereen, het betekent eenvoudig de mens die op dit moment het meest in mijn nabijheid is, dat kan zelfs een vijand zijn.

De geschiedenis van de wetgeleerde die het gebod “gij zult uw naaste liefhebben als uzelf” citeerde, maakt dat duidelijk, want deze man vroeg aan Jezus:

 Lukas 10:29 Maar hij, willende zichzelf rechtvaardigen, zeide tot Jezus: En wie is mijn naaste?

Jezus onderwees toen met de bekende gelijkenis van de barmhartige Samaritaan, Samaritanen waren een groep mensen die in met de Joden wederzijds in vijandschap leefden

Ook in de gelijkenis zien we dus we het gebod geïllustreerd dat het om onze naaste gaat, dat is niet iets abstracts, niet “iedereen” liefhebben en klaar, nee het laat zien dat het gaat om de interactie tussen de mens en die het meest nabij mijzelf is: “*liefhebben als uzelf*”, het gaat over verantwoordelijkheid en de juiste prioriteiten stellen.

Dit is de betreffende gelijkenis:

 Lukas 10:30 En Jezus, antwoordende, zeide: Een zeker mens kwam af van Jeruzalem naar Jericho, en viel onder de moordenaars, welke, hem ook uitgetogen, en daartoe zware slagen gegeven hebbende, heengingen, en lieten hem half dood liggen.

31 En bij geval kwam een zeker priester denzelven weg af, en hem ziende, ging hij tegenover hem voorbij.

32 En desgelijks ook een Leviet, als hij was bij die plaats, kwam hij, en zag hem, en ging tegenover hem voorbij.

*33 Maar een zeker Samaritaan, reizende, **kwam omtrent hem, en hem ziende**, werd hij met innerlijke ontferming bewogen.*

34 En hij, tot hem gaande, verbond zijn wonden, gietende daarin olie en wijn; en hem heffende op zijn eigen beest, voerde hem in de herberg en verzorgde hem.

35 En des anderen dags weggaande, langde hij twee penningen uit, en gaf ze den waard, en zeide tot hem: Draag zorg voor hem: en zo wat gij meer aan hem ten koste zult leggen, dat zal ik u wedergeven, als ik wederkom.

36 Wie dan van deze drie dunkt u de naaste geweest te zijn desgenen, die onder de moordenaars gevallen was?

37 En hij zeide: Die barmhartigheid aan hem gedaan heeft. Zo zeide dan Jezus tot hem: Ga heen, en doe gij desgelijks.

Op het moment dat de Samaritaan langs de hulpbehoevende beroofde man op de weg kwam, was er dus verder **niemand** die slachtoffer meer **nabij** was, was de barmhartige Samaritaan de enigste die op **dat** moment **het meest nabij was**.

En de Samaritaan kwam nabij, en hij deed barmhartigheid/liefdediensten aan iemand die hem niet liefhad.

Toch is de definitie van “de naaste” voor Jezus niet: de enige die op een bep. moment de meest nabije persoon is, want naast de Samaritaan waren dit ook op enig moment de priester en de leviet geweest, het juiste antwoord wat de wetgeleerde aan Jezus gaf is: “*Die barmhartigheid aan hem gedaan heeft*” want deze is van die drie op een bep. moment het **meest nabij** iemand gekomen, zo brengt Jezus de woorden “de naaste” en “liefhebben” tot één praktisch ge-heel, zo is het woord “naaste” ook een werkwoord.

Het is een diepe manier van onderwijzen, het laat iets zien van Hebreeuwse/Bijbelse denken.

Ook deze gelijkenis laat zien dat het niet iedereen een “naaste” zal zijn, niet zozeer omdat de priester en de leviet geen naasten waren, maar met hun hart waren ze niet “nabij” de Samaritaan.

Het woordje “naaste” heeft als zijnde “dichtbij-in verhouding tot een persoon staan” dus meerdere betekenissen:

Het kan een van de volgende betekenissen hebben of een combinatie ervan, en in deze volgorde:

- a) Het meest intiem met iemand (huwelijk/ vriendschap)
- b) geloofs- gemeenschap (broederliefde)

- c) i.v.m. bloedverwantschap (familie)
- d) genegenheid tot hulp in combinatie met:
- e) Situatie- i.v.m. tijdstip en plaats, en/of bekwaamheid ten gunste van de ander.
- f) Mogelijk nog meer betekenissen

In al deze genoemde factoren wijst het woord “naaste” dus als eerste op: “die het meest nabij mij staat”, en daarin moeten we ook onze verantwoording t.a.v. deze persoon meenemen. Dit illustreert de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan heel helder, zonder dat dit de Bijbelse prioriteiten door elkaar gooit, daarom schrijft Paulus dit t.a.v. onze eigen vrouw als zijnde de voor ons mannen de meest nabije “naaste”:

📖 Efeze 5:25 *Gij mannen, hebt uw eigen vrouwen lief, gelijk ook Christus de Gemeente liefgehad heeft,*

En Johannes schrijft dit t.a.v. broederliefde:

📖 1 Johannes 3:14 *Wij weten, dat wij overgegaan zijn uit den dood in het leven, **dewijl wij de broeders liefhebben***

📖 1 Johannes 4:21 *En dit gebod hebben wij van Hem, namelijk dat die God liefheeft, **ook zijn broeder liefhebbe**.*

Daarom spreekt Paulus in 1 Thess. 4:6 niet in algemene termen zoals een “*allen*” bijv. dat wel is:

📖 1 Thessalonicenzen 4:6 *Dat niemand **zijn broeder** vertrede, **noch bedriege** in zijn handeling;*

Als deze “naastenliefde” t.a.v. onze vrouw, en onze broeders er niet is, maar we gedragen ons wel als een barmhartige Samaritaan t.a.v. een vijand, dan is er toch duidelijk iets mis met ons hart, want door gezonde prioriteiten te stellen in naastenliefde, wordt juist geen enkele “naaste” uitgesloten, we hebben onze vrouw lief, en de broeder, juist omdat we Christus liefhebben, en daarom juist ook onze vijand die we hulpbehoevend op ons pad tegenkomen

Gods Woord dus ook een rangorde aan t.a.v. die we het meest als nabij moeten zien t.a.v. onze verantwoording t.o.v. hem/haar, zie :

📖 1 Timótheüs 5:8 *Doch zo iemand de zijnen, en voornamelijk zijn huisgenoten, niet verzorgt, die heeft het geloof verloochend, en **is erger dan** een ongelovige.*

Ook hier geeft Paulus aan waar de prioriteiten moeten liggen:

📖 Galaten 6:10 *Zo dan, terwijl wij tijd hebben, laat ons goed doen aan allen, **maar meest aan de huisgenoten des geloofs**.*

We kunnen dus andere voor ons “vreemde/onbekende” mensen verzorgen, maar als we onze huisgenoten daardoor niet, of niet goed verzorgen dan vervullen we juist niet het gebod van het liefhebben van onze naaste, daarom doet Gods Wijsheid geen gebod geven om iedereen lief te hebben, want we hebben geen verantwoording t.a.v. “iedereen”.

De naaste liefhebben gaat dus over prioriteiten stellen en verantwoordelijkheid.

Jezus zegt die vader of moeder liefheeft boven Mij ..is Mijns niet waardig (Math. 10:37), moeten we onze ouders dan niet liefhebben?

Paulus citeert in de brief aan de Efeze (Ef. 6:2) dat het 5^e gebod, het eerste gebod juist is met een belofte, we zien dus een orde, er is onderscheid, het is ook een Bijbels gebod om te onderscheiden, hoewel niet perse tot scheiden, want Juist als we Jezus liefhebben dan onderhouden we Zijn geboden, dus ook het 5e gebod om onze ouders te eren en dus lief te hebben, maar niet hen boven Jezus liefhebben..

12.1.1 Onderscheiden/oordeel.

Jezus zegt in Math. 23:23 dat het zwaarste van de wet barmhartigheid en geloof is, maar ook het oordeel/onderscheiden.

 Matthéüs 23:23 en gij laat na het zwaarste der wet, namelijk het oordeel, en de barmhartigheid, en het geloof.

Dat onderscheiden betekent niet (wat de Farizeeërs ervan maakten) dat we onze vijand mogen haatten:

 *Matthéüs 5:43-45 Gij hebt gehoord, dat er gezegd is: Gij zult uw naaste liefhebben, en uw vijand zult gij haten. **Maar ik zeg u: Hebt uw vijanden lief;***

Dit onderscheid hebben de geloofshelden : Rachab, Ruth, David, Abraham etc. etc. etc. gemaakt, deze wereld onderscheiden van Gods volk, en de "god van de wereld" onderscheiden van de ware God.

Was Rachab niet door het geloof aan de God van Israël.. een medeburger Israël geworden ? zoals Ruth de Moabitische ook eens beleed:

 Ruth 1:16-17 "uw volk is mijn volk, en uw God mijn God"

Waar de wereld geen discriminatie leert tussen Goddeloosheid en Godzaligheid, daar leert Gods Woord om niet te discrimineren/onderscheid te maken in de ene broeder t.o.v. de andere op grond van afkomst/maatschappelijke positie (*Jacobus 2:1-4*)

T.a.v. zonde hebben we binnen de Gemeente echter wel de broeders te onderscheiden/oordelen (*1 Korinthe 5:9 -11*)

12.1.2 Liegen tegen de vijand is dus niet per definitie liefdeloosheid.

De les is : maak onderscheidt/oordeel, stel Bijbelse prioriteiten, barmhartigheid doen aan die barmhartigheid van node heeft, maar niet ten koste van voor wie je persoonlijk verantwoordelijk bent. Ook al is het aan een jouw vijandig gezinde persoon die hulpbehoevend is, (immers een Israëliet was een vijand van de Samaritaan..) doe hem barmhartigheid.

En een vijand die barmhartigheid/liefde nodig heeft...., hoeven we niet te vrezen...de Samaritaan vreesde niet zijn vijand in nood barmhartigheid te bewijzen.. **de vijand was hulpeloos en heeft op dat moment geen kwaad in de zin.**

David deed echter ook **geen onbarmhartigheid** aan de Filistijnen toen hij hun loog, nee de Filistijnen waren onbarmhartig aan Davids broeders, het uitverkoren volk van God, want dit laatste maakt onderscheid: omdat de veiligheid/welzijn van rechtvaardige schuldloze broeders/Gods volk een hogere prioriteit in ons leven behoort te hebben dan de wereld.

Als een broeder vanwege een kwade daad die hij zelf gedaan heeft vervolgd wordt dan liggen de zaken anders, dan moet het recht zijn loop hebben.

 1 Petrus 4:15-16 *Doch dat niemand van u lijde als een doodslager, of dief, of kwaaddoener, of als een, die zich met eens anders doen bemoeit; Maar indien iemand lijdt als een Christen, die schame zich niet, maar verheerlijke God in dezen dele.*

Net zo min als Rachab tegen de stadsdienaren van Jericho een naastenliefde hoefde te betrachten en daarom de waarheid tegen hun moest spreken, want deze stadsdienaren waren niet gewond maar weerbaar, en juist kwaadaardig tegen haar naaste nl. de Hebreeuwse verspieters, dit was een situatie van prioriteiten stellen.

Rachab deed met het misleiden van de stadsdienaren **barmhartigheid** aan de verspieters, die Gods volk waren, ze maakte onderscheid, ze koos voor Israël.. dit bracht haar en de verspieters met haar in nood, en moest gebruik maken van een noodleugen, maar zij was daardoor **JUIST** was niet schuldig aan het overtreden van deze geboden:

 1 Thessalonicensen 4:6 *Dat niemand zijn broeder vertrede, noch bedriege in zijn handling;*

De verspieters verraden, zou de verspieters bedriegen zijn geweest, deze dachten bij haar veilig te zijn maar het blijkt hun een valstrik te zijn, als ze hen zou verraden dan was haar pasgeboren geloof in de God van Israël niet veel waard geweest, want ze had dan haar geloofsbroeders verraden, en daarmee de Goddeloze overheid van Jericho als meerdere “naaste” beleden met haar daden, en ze had op die manier dit gebod overtreden:

Exodus 23:1

“stelt uw hand niet bij den goddeloze, om een getuige tot geweld te zijn”

Maar Rachab deed wat God door de mond van Jeremia later leerde:

 Jeremia 22:3 *Zo zegt de HEERE: Doet recht en gerechtigheid, en redt den beroofde uit de hand des verdrukkers; en onderdrukt den vreemdeling niet, den wees noch de weduwe; doet geen geweld en vergiet geen onschuldig bloed in deze plaats.*

13.De vijanden niet haten, een tegenstrijdigheid in de Bijbel?

 Matthéüs 5:44 *Maar Ik zeg u: Hebt uw vijanden lief; zegent ze, die u vervloeken; doet wel dengenen, die u haten; en bidt voor degenen, die u geweld doen, en die u vervolgen;*

De Bijbel leert om bijv. de Edomiet en de Egyptenaar voor geen een gruwel te houden, maar de Ammoniet en de Moabiet wel, vanwege hun vijandelijk handelen, maar hoe verhoudt zich dat met “*de vijanden liefhebben*” door Jezus onderwezen ?

 Deut 23:2-7 *Geen bastaard zal in de vergadering des HEEREN komen; zelfs zijn tiende geslacht zal in de vergadering des HEEREN niet komen. Geen Ammoniet, noch Moabiet zal in de vergadering des HEEREN komen; zelfs hun tiende geslacht zal in de vergadering des HEEREN niet komen tot in eeuwigheid. Ter oorzaak dat zij ulieden op den weg niet tegengekomen zijn met brood en met water, als gij uit Egypte uittoogt; en omdat hij tegen u gehuurd heeft Bileam, den zoon van Beor, van Pethor uit Mesopotamie, om u te vloeken. Doch de HEERE, uw God, heeft naar Bileam niet willen horen; maar de HEERE, uw God, heeft u den vloek in een zegen veranderd, omdat de HEERE, uw God, u liefhad. Gij zult hun vrede en hun best niet zoeken, al uw dagen in eeuwigheid. **Den Edomiet** (Afstammelingen van Ezau, zoon van Izaak en Rebecca, tweelingbroer van Jacob) **zult gij voor geen gruwel houden, want hij is uw broeder**; **den Egyptenaar zult gij voor geen gruwel houden want gij zijt een vreemdeling geweest in zijn land.***

📖 Deuteronomium 25:17-19 Gedenkt, wat u Amalek gedaan heeft op den weg, als gij uit Egypte uittoogt; Hoe hij u op den weg ontmoette, en sloeg onder u in den staart al de zwakken achter u, als gij moede en mat waart; en hij vreesde God niet. Het zal dan geschieden, als u de HEERE, uw God, rust zal gegeven hebben, van al uw vijanden rondom, in het land, dat u de HEERE, uw God, ten erve geven zal, om hetzelfde erfelijk te bezitten, **dat gij de gedachtenis van Amalek van onder den hemel zult uitdelgen; vergeet het niet!**

De Heere God heeft voor Zijn vleeswording Zelf in de Thora geboden dat Amalek voor altijd door Israël als uiterste vijand gezien moet worden, Amalek die hun geweld aangedaan had.. dit waren Israëls naasten niet, net zo min als de —onbekeerde— Filistijnen ten tijden van David.

Als Filistijnen bekeert zijn geworden tot de God van Israël..dan zijn het broeders!

📖 Ps. 87:4 Ik zal Rahab en Babel vermelden, onder degenen, die Mij kennen; ziet, **de Filistijn**, en de Tyrer, met den Moor, deze is aldaar geboren.

Nu zegt Jezus in Math 5:43-44

📖 “Gij hebt gehoord, dat er gezegd is: Gij zult uw naaste liefhebben, **en uw vijand zult gij haten. maar Ik zeg u: Hebt uw vijanden lief**; zegent ze, die u vervloeken; doet wel degenen, die u haten; en bidt voor degenen, die u geweld doen, en die u vervolgen”

Is hetgeen wat Mozes door Gods Geest geleid in de Thora moest schrijven, ja David in psalm 1, 19, en 119 de Thora voor Gods aangezicht verheerlijkte, dan onderwijs tegen Jezus in?, daar Hij juist leerde dat er geen jota of tittel van de wet zal voorbij gaan?, ja dat Hij op aarde kwam was “ opdat de Schrift vervuld” werd ?

Antw.: Het gaat in Math. 5 niet over wat God door Mozes Israël geleerd heeft, maar over de leringen van de Joodse oudvaders/Schriftgeleerden, de z.g. “ouden” die leerden om de vijand te haten. Jezus zegt immers niet: “er staat geschreven” uw vijand zult gij haten, maar “gij hebt gehoord, dat er gezegd is”

📖 Matthéüs 5:43-44 Gij hebt gehoord, dat er gezegd is: Gij zult uw naaste liefhebben, en uw vijand zult gij haten.

Waar haalden die Joodse Schriftgeleerden, de z.g. “ouden” het vandaan om het volk te leren de vijanden te haten? waar gaat dit over ...?.als het niet over de onderwijzingen van de Thora gaat ? En hoe kwam dan deze uitspraak tot stand, en wie bedoelden de Schriftgeleerden dan met “vijanden” ? als het bijv. niet de Amalekiet was, die immers bij de Thora wél tot een vijand gehouden moest worden ?

Jezus weerlegde de Farizeïstische eigenwillige uitleg om de vijanden te haten, echter wél op grond van de OUD Testamentische (Tenach)Schriften:

📖 Spreuken 25:21 Indien **dengene, die u haat, hongert**, geef hem brood te eten; en zo hij dorstig is, geef hem water te drinken;

📖 Exodus 23:4 Wanneer gij **uws vijands os**, of zijn dwalenden ezel, ontmoet, gij zult hem denzelven ganselijk wederbrengen. Wanneer gij uws haters ezel onder zijn last ziet liggen, zult gij dan nalatig zijn, om het uwe te verlaten voor hem? Gij zult het in alle manier met hem verlaten.

Maar wat deed David?, hij doodde de vijand en hij nam de ezelen ervan voor zichzelf?!

📖 1 Samuel 27:9 En David sloeg dat land, en liet noch man noch vrouw leven; ook nam hij de schapen en runderen, en de ezelen, en kemels, en klederen, en keerde weder en kwam tot Achis.

Zoals we al zagen, het gaat hier bij David en m.b.t. de Amalekiet in de Thora over **een ander soort vijand dan een persoonlijke naaste** die vijandig is.

We moeten onderscheiden. Het zijn vijanden van God en zijn volk, en er zijn persoonlijke vijanden.

Immers Jezus zou anders tegen Gods Woord in geleerd hebben om de Amalekieten, brood te eten te geven i.p.v. uit te roeien, als Hij zegt gij zult uw vijanden liefhebben,....

Jezus is niet gekomen om de wet te ontbinden, nee geen jotta of tittel....etc. (Math. 5:18)
Nee, juist dit "letterlijke" denken zonder inzicht leidt tot typische Farizeïstische conclusie om "*vijanden te mogen haten*"

Wat was er aan de hand met de lering van de Farizeeën om je vijanden te haten? Dit leerden zij omdat zijzelf net als Haman tegenover Mordechai: wraakgevoelens hadden tegen personen die hen persoonlijk niet eerden, of benadeelden, of vijandelijke behandelden.

De Farizeeën verdraaiden de Schriftplaatsen die handelden over het haten van Gods vijanden, wat dezelfde wortel heeft als het onderscheiden van de broeders die God liefhebben t.a.v. degene die God niet geloven.

 2 Korinthe 6:14 **Trekt niet een ander juk aan met de ongelovigen;** want wat mededeel heeft de gerechtigheid met de ongerechtigheid, en wat gemeenschap heeft het licht met de duisternis? 15 En wat samenstemming heeft Christus met Belial, of wat deel heeft de gelovige met den ongelovige?

Jezus spreekt ook over het haten van je eigen ouders: "*Indien iemand tot Mij komt en niet haat zijn vader, en moeder, en vrouw, en kinderen, en broeders, en zusters, ja, ook zelfs zijn eigen leven, die kan Mijn discipel niet zijn.*" (Lukas 14:26) maar daarmee zet Hij niet aan om het 5^e gebod te overtreden waarvan Paulus zegt in Efeze 6:2 "*Eert uw vader en moeder (hetwelk het eerste gebod is met een belofte)*"

Gods vijanden zijn dus ook onze vijanden, en staan dus in prioriteit veel lager dan onze broeders in Christus:

 Psalm. 139:21-22 *Zou ik niet haten, HEERE! die U haten? en verdriet hebben in degenen, die tegen U opstaan? Ik haat hen met volkomen haat, tot vijanden zijn zij mij.*

Als het over onze persoonlijke vijanden liefhebben gaat, dan gaat het over onze persoonlijke wraakgevoelens tegen een bep. persoon, die bijv. ontstaan bij persoonlijke belediging, vijandige behandeling, of zelfs bij vervolging vanwege het geloof, deze "vijandhaat" vanwege wraakgevoelens zijn dus zondig..., niet in het NT alleen, ook in het OT (Spr. 25:21/Ex. 23:4/Lev. 19:17-19) want het is het Woord van één en Dezelfde God

 Romeinen 12:19-21 *Wreekt uzelfen niet, beminden, maar geeft den toorn plaats; want er is geschreven: Mij komt de wraak toe; Ik zal het vergelden, zegt de Heere. Indien dan uw vijand hongert, zo spijzigt hem; indien hem dorst, zo geeft hem te drinken; want dat doende, zult gij kolen vuurs op zijn hoofd hopen. Wordt van het kwade niet overwonnen, maar overwint het kwade door het goede.*

 Leviticus 19:17-19 *Gij zult uw broeder in uw hart niet haten; gij zult uw naaste naastiglijk berispen, en zult de zonde in hem niet verdragen. **Gij zult niet wreken**, noch toorn behouden **tegen de kinderen uws volks**; **maar** gij zult uw naaste liefhebben als uzelfen; Ik ben de HEERE!*

De les is dus: we mogen ons niet wreken, of handelen motiveren uit **wraakzucht**, al helemaal niet aan onze broeders, (Lev. 19:19 spreekt over "*de kinderen uws volks*")

David en Gideon, deden ook niet handelen uit persoonlijke wraakzucht, maar waren geroepen om Israël, hun broeders, te bevrijden en te verlossen

 Richteren 6:14 *Toen keerde zich de HEERE tot hem, en zeide: Ga heen in deze uw kracht, en gij zult Israel uit der Midianieten hand verlossen; heb Ik u niet gezonden?*

Ook het feit dat de Thora onderwijst om Amalek te haten en te verdelgen geeft dus geen lering tot persoonlijke wraakzucht, dit was echter de valse interpretatie van de Farizeeën, een broeder helpen uit onrechtvaardige handen, of een list bedenken om te ontkomen uit moordenaars handen is echter

geen wraakzucht...maar een nuchtere prioriteiten-stelling, je verhinderd juist de Goddeloze om nog grotere zonden te doen

 *Jeremia 22:3 Zo zegt de HEERE: Doet recht en gerechtigheid, **en redt den beroofde uit de hand des verdrukkers**;*

13.1 Tegenstrijdigheid in Davids leven ?

Maar hoe zit het dan met David in de Psalmen, daar lijkt hij toch wraak in zijn hart te koesteren en openlijk aan God vraagt hem kracht te geven om aan deze verlangens te kunnen voldoen?

 *Psalm 41:9-10 Zelfs de man mijns vredes, op welken ik vertrouwde, die mijn brood at, heeft de verzenen tegen mij grotelijks verheven. Maar Gij, o HEERE! wees mij genadig, en richt mij op; **en ik zal het hun vergelden.***

Antw.:

Inderdaad deze woorden lijken daarbij ook niet in overeenstemming met zijn eigen woorden in een andere psalm, en met de spreuken van zijn zoon:

 Ps. 7:3-4 HEERE, mijn God, indien ik dat gedaan heb, indien er onrecht in mijn handen is; Indien ik kwaad vergolden heb dien, die vrede met mij had; (ja, ik heb dien gered, die mij zonder oorzaak benauwde!)

 Spreuken 20:22 Zeg niet: Ik zal het kwaad vergelden; wacht op den HEERE, en Hij zal u verlossen.

Toch, hoewel Ps. 41 het tegenovergestelde lijkt te zeggen, zocht David zich nooit persoonlijk te wreken, want de Koning Saul die hem wél zocht om te vermoorden, heeft hij niet aangeraakt hoewel zijn mannen hem aanporde om de kans waar te nemen hem te doden, hij sneed alleen de slip van Sauls mantel, dit is een zéér duidelijk voorbeeld.

Zie ook Ps. 35 want ook in deze psalm Davids, komt zijn niet –persoonlijke-wraakzucht helder tot uiting, nee hier doet hij precies wat Jezus leerde, hij zocht het goede voor zijn persoonlijke vijanden, ja bad voor hen, hoewel deze zijn vijanden het tegenovergestelde voor zijn liefde deden:

 *Ps. 35:11-15 Wrevelige getuigen staan er op; hetgeen ik niet weet, eisen zij van mij. **Zij vergelden mij kwaad voor goed**, de beroving mijner ziel.
Mij aangaande daarentegen, **als zij krank waren, was een zak mijn kleed**; ik kwelde mijn ziel met vasten, en mijn gebed keerde weder in mijn boezem. Ik ging steeds, alsof het een vriend, alsof het mij een broeder geweest ware; ik ging gebukt in het zwart, als een, die over zijn moeder treurt. Maar ...als ik hinkte, waren zij verblijd, en verzamelden zich; zij verzamelden zich tot mij als geslagenen, en ik merkte niets; zij scheurden hun klederen, en zwegen niet stil.*

We moeten daarom Psalm 41 waarin David spreekt met woorden als “*ik zal hen vergelden*” niet zien als een uiting van persoonlijke wraakzucht, maar vanuit zijn plichtbesef als koning, immers over de Koning/overheid zegt Paulus: “*want zij is Gods dienares, een wreekster tot straf dengene, die kwaad doet.*” (Rom. 13:4)

Waarvan David zich zeer bewust was , (zie bijv. 1 Sam. 25:26-33) alsook:

 *2 Samuel 3:39 Maar ik ben heden teder, **en gezalfd ten koning**, en deze mannen, de zonen van Zeruja, zijn harder dan ik; **de HEERE** zal den boosdoener vergelden naar zijn boosheid.*

De Koning David vervolgt zijn gebed waarin geen zonde is, ook omdat hij juist aan God eerder gesmeekt had om genade vanwege zijn zonden:

 Ps. 41:4 Ik zeide: O HEERE! wees mij genadig; genees mijn ziel, want ik heb tegen U gezondigd.

Waarna hij de uitspraak “*ik zal hen vergelden*” vervolgt met geloof in God aangaande het ten uitvoer brengen van deze vergelding:

📖 *Vs. 11-12 Hierbij weet ik, dat Gij lust aan mij hebt, dat mijn vijand over mij niet zal juichen. Want mij aangaande, Gij onderhoudt mij in mijn oprechtheid, en Gij stelt mij voor Uw aangezicht in eeuwigheid.*

De Schrift vermeldt dat David, (welke ook Jezus en de Apostelen menigmaal ter voorbeeld riepen, of citeerden) er juist helemaal er geen schadelijke gedachte in zag om de vijanden van God te haten.. Hij spreekt dat zelfs openlijk uit ..tegenover God:

📖 *Ps. 139:21-22 Zou ik niet haten, HEERE! die U haten? en verdriet hebben in degenen, die tegen U opstaan? Ik haat hen met volkomen haat, tot vijanden zijn zij mij.*

Dit betekende dus niet dat deze goddelozen hem per definitie vijandig waren, of hem vijandig behandelden, maar dat David zelf hen vijandig gezind was, met een ander motief dan het persoonlijke! (dát moeten we onderscheiden)

Dus niet uit persoonlijke wraakgedachten, leerde David als de Farizeeën de vijanden te haten, maar partijdigheidsgedachten/prioriteitenstelling vanuit Godsvreze, zoals ook Rachab en de Hebreeuwse vroedvrouwen in Egypte hadden, in de mate van liefhebben en het sterke onderscheid daarin tussen de ene en de andere, zoals ook Jezus leerde, dat prioriteiten in het liefhebben van het grootste belang zijn:

📖 *Lukas 14:26 Indien iemand tot Mij komt en niet haat zijn vader, en moeder, en vrouw, en kinderen, en broeders, en zusters, ja, ook zelfs zijn eigen leven, die kan Mijn discipel niet zijn.*

Het “haten” heeft dus in het Hebreeuwse Bijbels denken, niet perse de lading van een sterke wraakzuchtige emotie/hartstocht in zich, maar juist ook in een sterke prioriteitenstelling.

David, de man naar Gods hart... haat de Goddeloze, heeft ze niet lief, oftewel: ze hebben voor hem geen enkele prioriteit om liefdevolle aandacht aan te geven, maar een afkeer van hun gezelschap hebben... **ook al zouden deze personen hem mogelijk niet vijandig gezind zijn... daar hij later een man van grote status was...dat kan makkelijk ook Goddeloze vrienden geven , immers:**

📖 *Spr. 19:4 Het goed brengt veel vrienden toe;*

📖 *Ps. 10:2-3 De goddeloze vervolgt hittiglijk in hoogmoed den ellendige; laat hen gegrepen worden in de aanslagen, die zij bedacht hebben. Want de goddeloze roemt over den wens zijner ziel; hij zegent den gierigaard, hij lastert den HEERE.*

David wreekte zichzelf niet maar voer de oorlogen des Heeren, wat Abigail ook wist:

📖 *1 Samuel 25:28 Vergeef toch aan uw dienstvaagd de overtreding, want de HEERE zal zekerlijk mijn heer een bestendig huis maken, dewijl mijn heer **de oorlogen des HEEREN oorlooft, en geen kwaad bij u gevonden is van uw dagen af.***

📖 *Ps. 139 “Zou ik niet haten, HEERE! die U haten? en verdriet hebben in degenen, die tegen U opstaan? Ik haat hen met volkomen haat, tot vijanden zijn zij mij”*

De vijanden van David ..waren dus niet perse zijn persoonlijke, maar Gods vijanden, uit hoofde van zijn koningschap, en omdat ze Gods vijanden waren, werden ze voor David als koning ook vijanden:

📖 *Ps. 56:9 Dan zullen mijn vijanden achterwaarts keren, ten dage als ik roepen zal; dit weet ik, dat God met mij is.*

📖 *Ps. 54:7 Want Hij heeft mij gered uit alle benauwdheid; en mijn oog heeft gezien op mijn vijanden.*

Dat is dus geheel iets anders als het platvloerse kleinhartige “*uw vijand zult gij haten*” van de Farizeeërs, maar:

📖 *Ps. 68:21 Voorzeker **zal God** den kop Zijner vijanden verslaan, den harigen schedel desgenen, die in zijn schulden wandelt.*

📖 2 Sam. 22:48-49 **De God, Die mij volkomene wraak geeft**, en de volken onder mij nederwerpt; En Die mij uitvoert van mijn vijanden; en Gij verhoogt mij boven degenen, die tegen mij opstaan; Gij redt mij van den man alles gewelds.

13.2 Wie is hier hypocriet?

Belangrijk : we moeten weten dat wat de wereld hypocriet acht, bij God oprecht is, en wat bij God hypocriet is, de wereld rechtvaardig acht.

Het Bijbelse woord voor Hebreeër (ivri) betekent taalkundig : “aan de andere kant staan”. De eerste Hebreeër was Abraham, en hij was iemand die in ware betekenis: “aan de ander zijde” stond. Toen alle mensen afgoden aanbaden, aanbad Abraham de ware God.

Niet iedereen is immers een broeder, God zelf maakt belangrijk onderscheid tussen “een vreemde” en “uw broeder”, zie:

📖 Deuteronomium 23:20 Aan den vreemde **zult gij** woekeren; **maar aan uw broeder** zult gij niet woekeren; opdat u de HEERE, uw God, zegene, in alles, waaraan gij uw hand slaat, in het land, waar gij naar toe gaat, om dat te erven.

Daarom schrijft Paulus in dezelfde Geest:

📖 1 Thessalonicenzen 4:6 Dat niemand **zijn broeder** vertrede, noch bedriege in zijn handeling; want de Heere is een wreker over dit alles, gelijk wij u ook te voren gezegd en betuigd hebben.

Paulus stuurt de gedachte van de gelovige expliciet naar zijn gedrag t.a.v. zijn broeder in het geloof,

- Paulus laat hierdoor duidelijk zien dat **de regel van prioriteiten stellen** hoger is dan de algemene regel van “gij zult niemand bedriegen”.

Het “wegen” van iets, een zaak in zijn context, en ziende op omstandigheden en waardering van betreffende personen neemt een belangrijke plaats in het Bijbelse denken, want op die manier kijkt God juist naar de binnenste overleggingen van de mens:

📖 Spreuken 5:21 Want eens iegelijks wegen zijn voor de ogen des HEEREN, en **Hij weegt** al zijne gangen.

📖 Spreuken 16:2 Alle wegen des mans zijn zuiver in zijn ogen; maar de HEERE **weegt** de geesten.

📖 Spreuken 21:2 Alle weg des mensen is recht in zijn ogen; maar de HEERE weegt de harten.

📖 Spreuken 24:12 Wanneer gij zegt: Ziet, wij weten dat niet; zal Hij, **Die de harten weegt**, dat niet merken? En Die uwe ziel gadeslaat, zal Hij het niet weten? Want Hij zal den mens vergelden naar zijn werk.

📖 Jesaja 26:7 Het pad des rechtvaardigen is geheel effen, den gang des rechtvaardigen **weegt Gij** recht.

📖 Daniel 5:27 TEKEL; gij zijt in weegschalen gewogen; en gij zijt te licht gevonden.

Het liefhebben van onze vijand waar onze Heere Jezus van spreekt in Math 5:43-45 is iets geheel anders als de wereld liefhebben en deze niet onderscheiden van de gelovige broeders.

📖 1 Johannes 2:15 Hebt de wereld niet lief, **noch hetgeen in de wereld is**; zo iemand de wereld liefheeft, de liefde des Vaders is niet in hem.

Als Jezus spreekt over onze vijanden niet haten, is dat in de context van het onderwijzen van onze liefhebbende reactie op een vijandelijke actie, dat is echter iets geheel anders als partij voor de vijanden kiezen **ten nadele** van onze broeders.....onderscheid maken!

Het “onderscheiden” behoort immers juist tot “het zwaarste der wet” samen met barmhartigheid en geloof :

📖 *Math. 23:23 “en gij laat na het zwaarste der wet, namelijk het oordeel, en de barmhartigheid, en het geloof. Deze dingen moest men doen, en de andere niet nalaten.”*

“Oordeel “ in deze tekst de vertaling van het Griekse woordje “krisis” wat “ scheiding/ onderscheiding” betekend (Strongnr.: 2920)

Nee ook Jezus ontkent juist dit onderscheid niet, maar van maakt passieve “ *gij zult niet, aan uw broeder*” een actieve liefdedienst, met een belofte van beloning:

📖 *Markus 9:41 Want zo wie ulieden een beker water zal te drinken geven in Mijn Naam, omdat gij discipelen van Christus zijt, voorwaar zeg Ik u, hij zal zijn loon geenszins verliezen.*

Zo kennen wij ook het **passieve** spreekwoord:

➤ “*wat gij niet wil dat u geschiedt doe dat ook een ander niet*”

Dit lijkt wat op dit:

📖 *Leviticus 19:34 De vreemdeling, die als vreemdeling bij u verkeert, zal onder u zijn als een inboorling van ulieden; gij zult hem liefhebben als uzelfen; want gij zijt vreemdeling geweest in Egypteland; Ik ben de HEERE, uw God!*

Jezus geeft hetzelfde onderwijs, maar als zegenende **activiteit**:

📖 *Luk. 6:31 En gelijk gij wilt, dat u de mensen doen zullen, doet gij hun ook desgelijks.*

Dit principe is niet de volgens de geest van het humanisme...

14. De “naaste het zijne”, of: “een ieder het zijne” ?

14.1 Griekse wortels van het westerse denken: “een ieder het zijne”

Via de oude (Griekse) filosofie zijn onze hedendaagse begrippen als “humaan”, “sociaal” en “rechtvaardigheid” ontstaan, wat samengevat wordt in het Grieks filosofisch rechtvaardigheidsbegrip: “**ieder het zijne**”.

In plaats van het onderwijs uit Gods Woord zijn in het westers denken door invloed van de Griekse filosofie (waar kerkvaders ook sterk door beïnvloed waren) de menselijke emoties, woede, afkeer, angst en jaloezie de basis van ontwikkeling van mening van “redelijkheid” waarin het woordje “rede” zit, de op deze manier ontstane interpretaties van wat “rechtvaardigheid” inhoud, zijn in s ond denken daardoor vermengd geworden met “rechtvaardigheid” als Bijbels begrip, dát maakt het moeilijk om de wortels, of oorsprong van onze Westerse waarden te traceren en als on-Bijbels te herkennen, het moet ons echter duidelijk zijn dat vermenging het onheilige niet heilig maakt..

De Griekse filosofen vanaf het jaar 500 voor Chr. (zoals **Socrates** 469-399 v.Chr., **Plato** 427 – 347 v.Chr. en **Aristoteles** 384-322 v.Chr.) die een enorme invloed hebben gehad tot nu toe op het denken van de westerse mens, redeneerden juist vanuit de met zonde doordrenkte gevoelens van de natuurlijke mens, zij hielden sterk rekening met bijv. de jaloezie gevoelens van ieder mens, omdat ze de rechtvaardige standaarden/geboden van God misten.

Want de bij de Grieken was de gangbare opvatting dat rechtvaardigheid (dikaiôsune) gelijkwaardigheid (isotès), of beter: evenredigheid is. Iedereen krijgt waar hij recht op heeft. Onrechtvaardigheid is dan meer willen hebben (pleonexia), dan waar je recht op hebt, want dan

krijgt een ander namelijk automatisch minder. Socrates zei daarom dat rechtvaardigheid het stellen van grenzen aan je eigenbelang is.

Volgens Plato moest iedere handeling niet op rijkdom, macht of overwinning gericht zijn, maar op rechtvaardigheid. Het uitgangspunt van die rechtvaardigheid is volgens hem dat de mens eerst zijn belofte jegens “god” inlost en vervolgens ieder het zijne geeft, aan anderen, maar vooral ook aan de staat, de politieke gemeenschap. De concrete invulling hiervan is afhankelijk van ieders individuele omstandigheden.

Volgens Aristoteles is rechtvaardigheid een deugd, dat wil zeggen een aangeleerde levenshouding die ons in staat stelt onze handelingen zo te plannen en uit te voeren, dat zij het midden houden tussen een teveel en een tekort. Daartoe zijn vrijwilligheid (een bewuste eigen keuze) en voldoende kennis (een bewust weten wat je doet) vereist. In navolging van Plato beschrijft ook Aristoteles, in boek 5 van zijn “Ethica Nicomachea”, de rechtvaardigheid als de deugd waarbij men ieder het zijne geeft.⁷

Ook Romeinen ontleenden het principe “suum cuique” (Latijn voor “ieder het zijne”) aan de Griekse filosoof Plato. Het betekent dat iedereen recht heeft op rechten. Cicero schrijft in “De natura deorum” (Over de aard van de goden): “Iustitia suum cuique distribuit” (*gerechtigheid geeft iedereen het zijne*).

Volgens dit menselijk denken is het onrechtvaardig om iemand voor dezelfde handeling een grotere beloning te geven dan de ander, ook al hebben beiden onafhankelijk van elkaar in de hoogte van de beloning toegestemd, in de **“rechten van de mens”** is dit dan ook als zodanig vastgelegd, ik citeer hieruit:

 “Een werkgever is verplicht om arbeid van gelijke waarde gelijk te belonen. Werknemers die hetzelfde werk doen, geef je dus hetzelfde loon.”

 “De plicht van werkgevers om mannen en vrouwen gelijk te belonen is in de Wet gelijke behandeling van mannen en vrouwen vastgelegd. Beloning is niet gelijk als de werkgever geen goede verklaring heeft om jou voor hetzelfde werk een lager salaris te geven dan een collega van het andere geslacht.”⁸

Jezus denkwijze is dus niet die van de rechtvaardigheid van een burgerlijke “evenredigheid” maar op basis van Gods rechtvaardigheidsbegrip t.a.v. de mens en zijn naaste:

 *Matthëus 20:13-15 Doch hij, antwoordende, zeide tot een van hen: Vriend! ik doe u geen onrecht; zijt gij niet met mij eens geworden voor een penning? Neem het uwe en ga heen. Ik wil dezen laatsten ook geven, gelijk als u. Of is het mij niet geoorloofd, te doen met het mijne, wat ik wil? **Of is uw oog boos, omdat ik goed ben?***

Om dus op basis van de vrijwillige overeenkomst die gemaakt is met een autoriteit tevreden te zijn, en niet op basis van wat ons hart ons ingeeft zodra we er achter komen dat het uurloon van ons veel lager is dan van een ander, de autoriteit is soeverein, en we moeten achter ons vrijwillig “ja” blijven staan, dat is rechtvaardig, immers m.b.t. de rechtvaardige staat er zelf:

 Psalms 15:4 b heeft hij gezworen tot zijn schade, evenwel verandert hij niet;

Met die gelijkenis in Math 20 illustreert Jezus de werking van het jaloerse hart, het boze oog was in die tijd een bekenden uitdrukking om jaloersheid of afgunst aan te wijzen,

 *Markus 7:22 Dieverijen, gierigheden, boosheden, bedrog, ontuchtigheid, **een boos oog**, lastering, hovaardij, onverstand.*

⁷ <https://nl.wikipedia.org/wiki/Rechtvaardigheid>

⁸ <https://www.mensenrechten.nl/nl/subpage/gelijk-belonen>

Sommige heidenvolken hadden in de oudheid, (en sommigen hebben ze nu nog) amuletten om zich te beschermen tegen het “boze oog”. Het *Woordenboek der Nederlandsche Taal* vermeldt:

- ✓ "Het boze oog, het bij verschillende volkeren van den ouden en den nieuwen tijd bestaand bijgeloof, dat nijd en wangunst sommige mensen in staat stellen door hun blik anderen nadeel te berokkenen." ⁹

De Griekse “wijsheid”, deed zichzelf niet beschermen via bijgeloof en amuletten, maar zochten naar “oplossingen” via het denken (filosofie), dus zocht men jaloezie te voorkomen via burgerlijke wetten die “evenredigheid” bevorderen. De Franse revolutie (vrijheid-gelijkheid en broederschap), het liberalisme en het communistische denken zijn alle vruchten van de “Griekse filosofie”.

Beschouwing

Als we dieper graven in de 1^e eeuwen kerkgeschiedenis, zien we dat de Griekse filosofie al snel een enorme invloed begon te hebben op de Christenen, mede doordat de vele beroemde “kerkvaders” uit deze eerste eeuwen tot het Christendom bekeerde filosofen waren die met hun geleerdheid en welbespraaktheid grote invloed uitoefende, en ook de filosofie als middel van geloofsverdediging gebruikten.

Neem bijv. de beroemde Alexandrijnse school waar bekende kerkvaders als **Clemens** (±125/150 - 215) en Origenus (185-254) gestudeerd en lesgegeven hebben. De stad die eeuwen daarvoor gesticht en vernoemd is naar de beroemde Griekse generaal en vorst **en leerling van de beroemde Griekse filosoof Aristoteles**: Alexander de Grote. (356-323 v.C.) Alexander was de stichter van het derde rijk in de Bijbelse profetie van Daniël (Dan. 2:32).

In deze stad is rond het jaar 250 v.Chr. de Septuaginta geschreven, de Griekse vertaling van het Oude Testament. De naam Septuaginta heeft men ontleend aan een oud document dat “de brief van Aristeas” heet. Daar staat het verhaal in dat 72 geleerden uit Israël in Alexandrië het Oude Testament in het Grieks vertaald zouden hebben. Deze vertaling zou worden gedaan door 6 geleerden uit elke stam van Israël. ¹⁰

O.a. de bekende Joodse Filosoof was Philo kwam ook uit Alexandrië (25 vóór Chr. – 40 na Chr.)

De eerste persoon van wie we met enige zekerheid weten dat hij bisschop (ouderling van de Gemeente) van Alexandrië is geweest, is Demetrius (ca. 188-231). Hij heeft zich met de institutionalisering van de kerk bezig gehouden.

Tijdens het episcopaat van Demetrius van tweeënveertig jaar groeide de Catechetische school van Alexandria eerst onder leiding van **Pantenus van Alexandrie**. Ook wel als "Pantaenus" geschreven († ca. 200) hij was een christelijk theoloog die de "Catechetische School van Alexandrië" stichtte rond 190. Pantenus was van oorsprong een stoïcus die filosofie onderwees in Alexandrië. Hij bekeerde zich tot het christendom en probeerde zijn nieuwe geloof te verzoenen met de Griekse filosofie. Origenes noemt hem in een door de bekende Christelijke historicus en bisschop Eusebius van Cesarea bewaarde passage (HE vi. 19) als een voorbeeld - de vroegste, blijkbaar, welke Origenus kan aanvoeren - van een christelijke leraar die gebruik maakte van zijn heidense kennis.¹¹ Pantenus beroemdste leerling was Clemens van Alexandrië, die hem opvolgde als hoofd van de Catechetische School, en na Clemens volgde Origenes.¹² Origenes werd echter afgezet vanwege leerverschil.¹³

⁹ <https://onzetaal.nl/schatkamer/lezen/uitdrukkingen/het-boze-oog-hebben>

¹⁰ <https://www.vlaamsebijbelstichting.be/?p=5773>

¹¹ <https://ccel.org/ccel/wace/biodict.html?term=Pantaenus, of Alexandria>

¹² https://orthodoxwiki.org/Demetrius_of_Alexandria (13-2-2020)

¹³ <https://www.ensie.nl/katholieke-encyclopaedie/demetrius-van-alexandrie>

De Joods-Griekse leer van de Logos was het middelpunt van zijn godsdienstige-filosofische beschouwingen. Door het Griekse denken in de christelijke geloofsleer een wijsgerig fundament te geven, wilde hij die verder ontwikkelen.

Clemens van Alexandrië (150 – 215 na Chr.) een beroemd kerkvader, kerkelijk schrijver, hij was het eerste lid van de kerk van Alexandrië en hoofd van die Catechetenschool van Alexandrië. Zijn leraarschap was toonaangevend. Clement's aanpak was toegesneden op de ontwikkelde intelligentsia en degenen die doordrenkt waren van de Griekse cultuur. Hij geloofde dat, net zoals de Mozaïsche wet de achtergrond voorzag om Joden voor te bereiden om tot Christus te komen, zo de heidense filosofie de achtergrond verschaft die de heidense kon voorbereiden op geloof in Christus. Hij presenteerde het christendom als een nieuwe terminologiefilosofie die Gnostics (die veelvuldig aanwezig waren in Alexandrië) zou aanspreken.¹⁴ Clemens staat bekend als een vurig tegenstander van het Chiliasme, dat is niet verwonderlijk, want het is juist deze man die met zijn beroemde leerling Origenes de kerkelijke eschatologische uitleg voor vele eeuwen bedorven, hij was van mening dat de Schriften ook een allegorisch (zinnebeeldige, geestelijke) toepassing hadden. Hij definieerde de Griekse filosofie als het belangrijkste middel, dat God aan de heidenen had gegeven, om tot Jezus te worden geleid. Ook Augustinus (354-430) heeft op de Alexandrijnse school gezeten, Augustinus door welke Calvijn (1509-1564) weer enorm beïnvloed was, waren besmet met het filosofisch denken tegenover louter op Gods Woord vertrouwen Augustinus schrijft bijv. in zijn boek “ Belijdenissen” :

 “ Wat me zo aansprak in deze aansporing tot de filosofie was het advies om niet een of andere leer of systeem, maar de wijsheid zelf, in welke vorm dan ook te beminnen en te zoeken, te achterhalen en vast te houden en krachtig te omhelzen.” (Augustinus, Belijdenissen III, IV)

Toen het Christendom in de 4^e eeuw staats Godsdienst van de Romeinen werd, had de kerk dan ook geen moeite meer om het Romeinse recht te erkennen. De kerk was in de middeleeuwen dan ook vergeven met filosofische invloeden, we hoeven alleen de term “scholastiek” en “Thomas van Aquino” maar de te noemen. De filosofie werd gezien als een “ancilla theologiae”, een dienstmaagd van de theologie.¹⁵

Dit alles ondanks dat Paulus helder genoeg was geweest:

 Kolossensen 2:8 Ziet toe, dat niemand u als een roof vervoere **door de filosofie, en ijdele verleiding, naar de overlevering der mensen**, naar de eerste beginselen der wereld, en niet naar Christus;

De Reformatoren die het Sola Scriptura beleden (*De Schrift alléén als norm van alle waarheid en rechtvaardigheid*) hebben de klassieke (Grieks-Romeinse) rechtvaardigheidsnormen, als onderdeel van het katholieke natuurrecht, aan de kant gezet.

Maar hoewel tijdens en na de Reformatie Gods Woord voor een korte tijd een grote invloed heeft gehad, is deze invloed in het tijdperk van “de verlichting” in de 18^e eeuw als snel verminderd, en heeft de filosofie, met als gevolg het humanistisch-en socialistisch, liberaal en communistisch denken de wereld weer verder veroverd.

We moeten beseffen dat ons denken meer “humanisch” kan zijn dan we zelf denken, mogelijk interpreteren we daardoor zelfs als “Bijbelgetrouwe Christenen” onbewust veel meer de Bijbel vanuit een humanistische denkkader dan we durven hopen. Ook Darwin's filosofische evolutietheorie beïnvloedde biologen en filosofen de westerse samenleving sterk, en daarmee het atheïstische denken.

Hoewel dus het Griekse rechtvaardigheidsbeginsel **ieder het zijne**” op het eerste gezicht redelijk Bijbels lijkt, is deze absoluut niet ontsproten uit Gods Woord, deze menselijke wijsheid is niet getoetst geworden aan Gods woord Welke als gouden regel leert dat we **onze naaste** moeten liefhebben als ons zelf, tussen dat en “ieder het zijne” zit een wereld van verschil , deze

¹⁴ <https://www.gotquestions.org/Clement-of-Alexandria.html>

¹⁵ <https://nl.wikipedia.org/wiki/Scholastiek>

communistiche filosofie heeft ernstige fatale gevolgen, denk aan het Communisme tijdens de Sovjet Unie, of in Noord Korea en China, let wel: dit is veroorzaakt door de Grieks westerse Filosofie, ook Karl Marx was een Duitse filosoof: Europa is het Babylon, de moeder hoererijen.

📖 Romeinen 1:28 *En gelijk het hun niet goed gedacht heeft God in erkenis te houden, zo heeft God hen overgegeven in een verkeerden zin, om te doen dingen, die niet betamen;*

14.1.1 “Jedem das seine”

Een duidelijk voorbeeld hoe menselijke wijsheid zonder God verwordt tot een monster, zien we in de geschiedenis van communistische landen...maar ook in het Duitse Buchenwald, waar de spreuk ““Jedem das seine” door de Nationaal Socialisten (Nazi's) met stalen letters vast gelast in de hoofdpoot van het kamp Buchenwald, zodat van binnenuit (dus voor de gevangenen) “**Jedem das seine**” (*ieder het zijne*) is te lezen

Buchenwald was tijdens de Tweede Wereldoorlog een concentratiekamp in nazi-Duitsland, er zaten gedurende het bestaan ervan 238.979 mensen opgesloten. Daarvan kwamen er 56.545 om het leven, onder wie 11.000 Joden.

14.2 De persoonlijk toevertrouwde waarheid van een “naaste” aan een “ieder” bekend maken?

De naaste of een ieder ?

Het achterklappen, oftewel: “*de waarheid van een ander in het publiek bekend maken*”, behoort ook tot het 9^e gebod van de stenen tafel (wat een verbod is), een geheim van een ander openbaren, oftewel: **iemand verraden**... roddelen/achterklappen, is helemaal onrechtvaardig als het zijn leven kost, dat is naar Leviticus 19 “*het staan tegen het bloed van uw naaste*”:

📖 *Leviticus 19:15-18 Gij zult niet wandelen als een achterklapper onder uw volken; gij zult niet staan tegen het bloed van uw naaste; Ik ben de HEERE! Gij zult uw broeder in uw hart niet haten; gij zult uw naaste naarstiglijk berispen, en zult de zonde in hem niet verdragen. Gij zult niet wreken, noch toorn behouden tegen de kinderen uws volks; maar **gij zult uw naaste liefhebben als uzelf**; Ik ben de HEERE!*

Er zijn nog meer uitspraken die onder het 9^e gebod uit de stenen tafel der wet vallen, als het gaat om geen vals getuige te zijn, dat is ook “*geen getuige tot geweld te zijn, ten gunste van de Goddeloze*”

Dit is in het begin van deze studie al uitgebreid behandeld.

Gods Woord leert dat de voortgang van de onrechtvaardige praktijk van de goddeloze geen voorspoed mag hebben door een misbruik te maken van de door God onderwezen rechtvaardigheid van de gelovigen...

De goddeloze is niet een partij die we als Christen verder moeten willen helpen in het kwaad wat hij wil volbrengen door middel van de waarheid te spreken, want dat ziet God niet als waarheid, een mens die in de waarheid wandelt doet dat niet alleen door voldoen van de regel “gij zult niet liegen”, want dit gebod moet in harmonie staan met de naaste liefhebben, als we voldoen aan de letter van de wet, maar hebben onze naaste niet lief, we verraden hem door “niet te liegen”, dan zal ons geweten niet gerust zijn, want we zijn niet in de waarheid,

Ja we hebben dan onszelf er niet voor over om een ander te beschermen, we jagen dan liever de onschuldige in de armen van de vervolgers, mogelijk met marteling en de dood als gevolg, dan dat we zelf de straf van God willen dragen over een noodleugen om de weerloze vervolgte te beschermen, de wortel hiervan is niet liefde tot God en de naaste, maar eigengerechtigheid, zelfgerichtheid “als ik maar goed zit”, de ander zoekt het maar uit..

We offeren liever een ander op in zijn onschuld, dan dat we zelf schuldig willen worden ?, dat is typisch Farizeïsch legalistisch denken, altijd met eigen rechtvaardigheid bezig zijn, niet met het goede voor een ander, door **zelfgerichtheid** een heel verkeerd Godsbeeld, het waren de Farizeeën die de daardoor de geboden hoger achten (als ze zelf maar goed zaten) dan de barmhartigheid naar een ander toe, vandaar hun talloze discussie met Jezus over het genezen op de sabbat, het graan plukken op de sabbat door hongerige discipelen etc, ze waren erg secuur met het verdienen van de tuinkruiden, maar ondertussen hadden ze geen oog voor de nood van weduwen.

14.3 Geen dienstknecht van mensen.

Het gaat erom of wij met een goed geweten t.o.v. God en Zijn gebod staan, niet t.o.v. de mens en zijn interpretatie of zelfs een onbarmhartig misbruik van de letter van een gebod:

- 📖 Romeinen 13:9 Want dit: Gij zult geen overspel doen, gij zult niet doden, gij zult niet stelen, **gij zult geen valse getuigenis geven**, gij zult niet begeren; en zo er enig ander gebod is, wordt in dit woord **als in een hoofdsom begrepen, namelijk in dit: Gij zult uw naaste liefhebben gelijk uzelf**.
- 📖 Jacobus 2:8 Indien gij dan de koninklijke wet volbrengt, naar de Schrift: **Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf, zo doet gij wel**;

📖 Efeze 6:7,8 Dienende met goedwilligheid den Heere, **en niet de mensen**; Wetende, dat **zo wat goed** een iegelijk gedaan zal hebben, hij datzelve van den Heere zal ontvangen, hetzij dienstknecht, hetzij vrije.

📖 Romeinen 14:4 Wie zijt gij, die eens anderen huisknecht oordeelt? Hij staat, of hij valt zijn eigen heer; doch hij zal vastgesteld worden, want God is machtig hem vast te stellen.

📖 Romeinen 14:10 Maar gij, wat oordeelt gij uw broeder? Of ook gij, wat veracht gij uw broeder? Want **wij zullen allen voor den rechterstoel van Christus gesteld worden**.

11 Want er is geschreven: Ik leef, zegt de Heere; voor Mij zal alle knie zich buigen, en alle tong zal God belijden.

12 Zo dan een iegelijk van ons zal **voor zichzelf Gode rekenschap geven**.

13 Laat ons dan elkander niet meer oordelen; maar oordeelt dit liever, namelijk, **dat gij** den broeder geen aanstoot of ergernis geeft.

Als in een situatie het 9^e gebod volbracht wordt, maar het beantwoord niet aan : “**Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf**” dan zijn we geen weldoener volgens Jak. 2:8 (een paar teksten hiervoor uitgeschreven)

15. De rechtvaardige haat toch leugentaal ?

Oprechtheid of hypocrisie is verbonden met de vraag: wie is mijn naaste ?

“gij zult geen vals getuigenis spreken tegen uw naaste”

Er staat geschreven:

- 📖 Spreuken 13:5 **De rechtvaardige haat leugentaal**; maar de goddeloze maakt zich stinkende, en doet zich schaamte aan.

Het 9^e gebod is een goed gebod, want indien we een ander voorliegen dan doen we onze naaste kwaad, God eist in Zijn gebod, oprechtheid, eerlijkheid, we zullen de waarheid moeten spreken en doen, ook als we iets beloofd hebben en dit schaadt ons...David heeft een vraag in Psalm 15:1: **HEERE, wie zal verkeren in Uw tent? Wie zal wonen op den berg Uwer heiligheid?**

David, onderwezen door Gods Geest gaf ook het antwoord: vers 2-5

- 📖 **Die oprecht wandelt, en gerechtigheid werkt**, (Rachab Jac 2:24-25) en die met zijn hart de waarheid spreekt; Die met zijn tong **niet achterklapt**, zijn metgezellen **geen kwaad doet**, en geen smaadrede opneemt tegen zijn naaste; In wiens ogen de verworpene veracht is, maar hij eert degenen, die den HEERE vrezen; (Rachab Ex 23:1) heeft hij gezworen tot zijn schade, evenwel verandert hij niet; Die zijn geld niet geeft op woeker, en geen geschenk neemt tegen den onschuldige. Die deze dingen doet, zal niet wankelen in eeuwigheid.

Maar Is het niet juist David die Achis vele malen ijskoud leugens verkocht ? en is Rachab die onder geloofshelden met ere genoemd wordt wel echt een rechtvaardige daar ze blijkbaar toch geen leugentaal tegen haar overheid haat?

Is het in dit licht dan echt geen hypocrisie van David als hij het volgende schrijft? :

- 📖 Ps. 40:4 Welgelukzalig is de man, die den HEERE tot zijn vertrouwen stelt, en niet omziet naar de hovaardigen, **en die tot leugen afwijken**.

📖 Ps. 52:1-3 Een onderwijzing van David, voor den opperzangmeester. Als Doeg, de Edomiet, gekomen was, en Saul te kennen gegeven, en tot hem gezegd had: David is gekomen ten huize van Achimelech. Wat beroemt gij u in het kwaad, o gij geweldige? Gods goedertierenheid duurt toch den gansen dag. **Uw tong denkt enkel schade** als een geslepen scheermes, werkende bedrog. Gij hebt het kwade liever dan het goede, **de leugen, dan gerechtigheid te spreken.**

📖 Ps. 62:4 Zij raadslagen slechts, om hem van zijn hoogheid te verstoten; **zij hebben behagen in leugen;**

📖 Ps. 119:78 Laat de hovaardigen beschaamd worden, **omdat zij mij met leugen** nedergestoten hebben; doch ik betracht Uw geboden.

Is dit geen stuitende hypocrisie van David?

Antw.: Nee, David was bij Achis bezig met het voordeel voor het volk Israël te zoeken.. al was hij verstoten door Saul en zijn knechten, verraden en verstoten door de leiders van **Gods volk!**, juist omdat hij het goede voor hen zocht, nochtans bleef hij voor hen het goede zoeken, heel gemakkelijk had hij **waarachtige informatie** aan Israëls vijanden kunnen spreken om zichzelf op koning Saul en zijn aanhangers te wreken, dat deed hij niet, maar het tegendeel...

David had zijn vijanden lief, maar maakte wel onderscheid tussen vijanden uit zijn broeders, en vijanden van zijn broeders

📖 Spreuken 20:26 Een wijs koning verstrooit de goddelozen, en hij brengt het rad over hen.

David was in Gods oog een wijs koning:

📖 Ps. 78:70-72 En Hij verkoos Zijn knecht David, en nam hem van de schaapskooien; Van achter de zogende schapen deed Hij hem komen, om te weiden Jakob, Zijn volk, en Israel, Zijn erfenis. Ook heeft hij hen geweid naar de oprechtheid zijns harten, en heeft hen geleid met een zeer verstandig beleid zijner handen.

Maar als Filistijnen bekeert zijn geworden tot de God van Israël. En Israël geen kwaad meer berokkende, maar liefhebben...dan zijn het broeders!

📖 Ps. 87:4 Ik zal Rahab en Babel vermelden, onder degenen, die Mij kennen; ziet, de Filistijn, en de Tyrier, met den Moor, deze is aldaar geboren.

En dán geldt ook t.o.v. deze tot de Heere bekeerde Filistijnen:

📖 1 Thess. 4:6 Dat niemand **zijn broeder** vertrede, noch bedriege in zijn handeling; want de Heere is een wreker over dit alles, gelijk wij u ook te voren gezegd en betuigd hebben.

15.1 het liegen van Ananias en Saffira.

Verwar dit alles niet met het liegen van Ananias en Saffira, want deze mensen wilden d.m.v. van liegen zichzelf t.a.v. God en Zijn Gemeente, de broeders mooier voordoen, we zien dat ook juist hier Petrus een duidelijk verschil maakt in het liegen tegen mensen en het liegen tegen God:

📖 Handelingen 5:4 Zo het gebleven ware, bleef het niet uw, en verkocht zijnde, was het niet in uw macht? Wat is het, dat gij deze daad in uw hart hebt voorgenomen?

Gij hebt den mensen niet gelogen, maar Gode.

Het gevolg hiervan was dat ze ter plekke stierven.

16. Conclusie. Een waarheidsvraag zonder God, om een handeling te kunnen doen tegen Zijn Woord in, en tegen Zijn volk, is geen echte vraag naar waarheid.

We kunnen dit onderwerp samenvatten in één psalm van David:

 *Psalm 15:1 Een psalm van David. HEERE, wie zal verkeren in Uw tent?
Wie zal wonen op den berg Uwer heiligheid?*
**2 Die oprecht wandelt, en gerechtigheid werkt,
en die met zijn hart de waarheid spreekt;**
*3 Die met zijn tong niet achterklapt,
zijn metgezellen geen kwaad doet,
en geen smaadrede opneemt tegen **zijn naaste**;*
*4 In wiens ogen de verworpene veracht is,
maar hij **eert degenen, die den HEERE vrezen**;*
heeft hij gezworen tot zijn schade, evenwel verandert hij niet;
*5 Die zijn geld niet geeft op woeker, en geen geschenk neemt **tegen den onschuldige**.*
Die deze dingen doet, zal niet wankelen in eeuwigheid.

We zien dat David, hoewel hij ook de tong bewust noemt in deze psalm (vers 3 & 4) spreekt over:

“die **met zijn hart de waarheid spreekt**” (vers 2)

David spreekt hier niet over “die **met zijn tong de waarheid spreekt**”, dat is iets wat de Goddelozen, (de verworpenen van vers 4) graag willen, opdat een onschuldige, Godvrezende verraden wordt, want in hun hart is geen waarheid.

We leren uit deze Psalm dat alle vraag naar Waarheid, dus met een beroep op Gods Woord, niet door Goddelozen gedaan kunnen worden, maar dat bij degene die God en Zijn Woord boven alles vrezen en eren, de Goddelozen veracht zijn, **tegenover degene die de Heere vrezen**.

In tijden van vervolging is het goed om dát helder te hebben, opdat de onschuldige niet door valse=lafhartige vroomheid in de handen van Goddelozen vallen!

Exodus 23:1

“stelt uw hand niet bij den goddeloze, om een getuige tot geweld te zijn”

We noemen dit ook wel: iemand verraden, daarom: misleid de Goddelozen, om de onschuldige te beschermen/goed te doen.

Einde

Dik Aangeenbrug. Sept-Okt 2014
Februari 2023